

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6116 ST. CLAIR AVENUE • P.O. BOX 03206 • CLEVELAND, OHIO 44103

Vol. LXXI

Birželis - June 5, 1986

Nr.22

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

Tarptautinė padėtis ir Lietuvos byla

Paskaita skaityta ALT S-gos Seime

Vytautas Meškauskas

Turbūt nesiginčysime, kad Lietuva už savo nepriklausomybę 1918-20 metais turėjo būti dėkinga susidariusiai tarptautinei padėčiai. Sugriuvo Vokietijos ir Rusijos imperijos. Tarp jų gyvenusios tautos galėjo pačios tvarkyti savo likimą. Tuo laiku didžiausias mūsų nepriklausomybei pavojus gresė iš kitos neseniai dar paverptos valstybės — Lenkijos. Ji buvo beveik 10 kartų didesnė ir geriau pasirušusi nepriklausomam gyvenimui negu mes.

Norėčiau čia kiek ilgiau sustoti prie tų santykių vystymosi, nes jie, bent išvijoje, suaktualėjo. Turiu galvoje šv. Kazimiero minėjimą ir ateinančią Lietuvos krikšto sukaktį. Įvykius, kurie buvo labai susiję su lenkais. Tiesa, niekur dar neužtikau įsakmiai pasakyti, kad unija su lenkais gal būtų visai neblo-

gas dalykas, bet ar Lenkija šiandien nealsuoja kiek lengviau negu Lietuva?

Kas istorijos bėgyje, o ypač tais lemtingais 1918-1920 metais išskyrė tas tautas? Tautinis atgimimas! Tarybiniai istorikai, kaip R. Žepkaitė ir dabartinis Lenkijos istorikas Losowski iškelia klasinio antagonizmo įtaką. 1918 metais daugiau kaip 80% Lietuvos dvarų žemės priklausė lenkams. 1923 metais iš 3,000 dvarininkų 1590 t. y. 53% buvo lenkai.

Dar prieš I pasaulinį karą dalis Lenkijos inteligentijos lietuviams pripažino teisę į nacionalinį vystymąsi. Pradėjus kalbėti apie teritoriją ne daug kas prieštaravo, kad būsimai Lietuvai turėtų priklausyti Kauno ir šiaurės dalis Suvalkų gubernijų. 'Nesantaikos obuoliu' — kaip sakė prof. M. Reomeris — liko Vilnius ir jo kraštas. Šulenkimo procesas čia buvo toliau pažengęs, bet iš kitos pusės Vilnius buvo Lietuvai reikalingas kaip administracinis, kultūrinis ir susiekimo centras.

Kita dalis Lenkijos šviešuomenės, ypač endekų partija, galvojo, kad silpnos pakraščiu tautos kaip lietuviai, gudaai ir ukrainiečiai turėtų priklausyti didžiajai Lenkijai. Pats lietuvių kilmės Pilsudskis, karui baigiantis taip samprotavo:

"Šiuo metu Lenkija yra be sienų. Visa tai, ką galima gauti Vakaruose, priklauso nuo Entantės ir nuo to, kiek ji panorės paspausti Vokietiją. Rytuose — kitas klausimas. Čia yra durys, kurios atsidaro ir užsidaro priklausomai nuo to kas ir ir kiek jas atidarys."

Endekai su pilsudskininkais pagaliau susitarė Paryžiaus Taikos konferencijoje prašyti galimai daugiau — 1772 m. sienų, atseit sienų, buvusių prieš pirmą Lenkijos-Lietuvos padalinimą.

Tai gera proga vėl grįžti prie tuo laiku buvusios tarptautinės padėties. Kai

(Nukelta į 7 psl.)

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Seimo, įvykusio Los Angeles, Calif., š. m. gegužės 24-25 d. d. garbės prezidiumas. Sėdi iš kairės: ALT S-gos pirm. dr. L. Kriaučeliūnas, Lietuvos gen. garbės konsulas inž. V. Čekanauskas, Vliko pirm. dr. K. Bobelis, prel. J. Kučingis, Lietuvos gen. konsulas A. Simutis, Dirvos redaktorius V. Gedgaudas, ALT S-gos Los Angeles skyriaus pirm. R. Sakienė, Korp! Neo-Lithuania vyr. valdybos vicepirm. inž. V. Mažeika ir Vilties draugijos valdybos pirm. dr. D. Degėsys. Vl. Gilio nuotr.

Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga šių dienų lietuviškuose vingiuose

Inž. Jonas Jurkūnas

Inž. Jono Jurkūno buv. ALT S-gos pirminko, paskaita, skaityta Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos devynioliktajame seime, Los Angeles, Ca., 1986 m. gegužės 24 d.

Prisipažinsiu labai nedrąsu kalbėti apie lietuviškojo gyvenimo visuomeninius ar politinius darbus ir įvykius, nes ką nors kritiškiau

išsireiškus labai greit busi apšauktas ar reorgu ar bendradarbiautoju, ar ružavū ar fašistu ir net modernišku Ajatolos vardu. Bet kalbėti reikia.

Jau 41 metai kai antrasis pasaulinis karas baigtas, nors ir be taikos konferencijos, didesnė dalis Europos tautų gyvena normalų nepriklausomą gyvenimą. Mes lietuviai toli gražu ne-

turim tos laimės. Tiek krašte, tiek čia vyksta kietas ir ilga kova su mūsų tautos ir valstybės jau pakartotinu okupantu. Toji neišvengiama kietas kova dažnai sąlygoja mūsų veiksmus ir apsisprendimus skirtingiau negu tai būtų normaliose sąlygose.

Toje kovoje visi mes sutariame, kad esame už nepriklausomos Lietuvos atstatymą ir kad šis lietuvių tautos siekis yra mums visiems pagrindinis.

O taip pat manau visi sutarsime, kad ši pagrindinė uždavinį vykdant mums būtinos ir kultūrinės ir politinės priemonės, kurios iš jų svarbesnės priklauso nuo laiko ir sąlygų, apspręsti matematiškai dalyjant procentais — neįmanoma ir turbūt nėra nė reikalo. Tik esant šalininku daugiau kultūrinių priemonių nevalia ir netikslinga niekinti politines ir atvirkščiai.

Dabartinė mūsų kova turi tiek kultūrinėje, tiek politinėje srityje nepaprastai daug pasireiškimo formų ir būdų. Šio trumpo pranešimo ribose, neįmanoma į juos gilintis, bet būtų tikrai netikslinga tevertinti tik religiją, švietimą ir auklėjimą, spaudą, meną, mokslą ir visokeriopą kūrybą,

(Nukelta į 6 psl.)

Nauja ALT S-gos vadovybė

Š. m. gegužės 24-25 d. d. Los Angeles, Ca. įvykusiame Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos seime buvo išrinkta nauja Sąjungos vyr. valdyba:

Pirmininkas dr. Leonas Kriaučeliūnas, vicepirmininkas Petras Buchas ir Vida Jonušienė, išdininkė Ona Daškevičienė, sekretorė Eleonora Valiukėnienė.

Gegužės 25 d. ten pat įvykusiame Vilties draugijos narių susirinkime buvo išrinkta valdyba, kuri pareigomis pasiskirstė sekančiai:

Pirmininkas inž. Kazimieras Pocius, pirmasis vicepirmininkas Aleksas Laiškūnas, vicepirmininkai inž. Jonas Jurkūnas ir Mečys Valiukėnas, sekretorius Antanas Juodvalkis.

Vilties draugijos revizijos komisija perrinkta ta pati: pirm. dr. Viktoras Stankus, nariai Anastazija Mackuvienė ir Stasys Astauskas.

Plačiau apie S-gos seimą ir Vilties draugijos susirinkimą bus kituose Dirvos numeruose.

Rūta Sakienė, ALT S-gos pirmininkė, atidaro seimą.

Vl. Gilio nuotr.

SAVAITINĖ POLITIKOS Apžvalga

Amerika laikosi SALT II. - Ar bus išduoti 'contras'? - Jei Contadores sutartis bus pasirašyta. - Ar Nikaragva jos laikysis? - Europos sviesto kalnas pusdykiai sovietams.

Išbaręs sovietus už nesi-laikymą skrupulingai SALT II sutarties, kurios JAV senatas neratifikavo, prezidentas Reaganas paskelbė, kad jis dar pagal tos sutarties nuostatus išardys du atominius povandeninius laivus 'Poseidon' klasės, nes JAV į tarnybą įveda du naujus laivus 'Trident' klasės. Tokiu būdu abu kraštai ir toliau turės po 1,200 strateginių raketų. Prezidentas tačiau pagrasino, kad jei sovietai visai tiksliai nesilaikys SALT II sutarties ir nepradės rimtai Ženevoje derėtis dėl naujos sutarties, JAV nesilaikys SALT II nuostato leidžiančio abiem kraštams laikyti po 120 iš lėktuvų paleidžiamų 'skrendančių bombų' (cruise missiles). Tą skaičių JAV pralinks š. m. pabaigoje. Prezidentas taip pat paaiškino, kad tie du laivai išardomi visų pirma ekonominiais sumetimais. Jie jau atitarnavo po 20 metų ir reikalingi didesnio remonto.

...

Sį savaitgalį, birželio 6 d., turėtų būti pasirašyta Contadores sutartis, gavusi savo vardą nuo kurortinės salelės Panamos pakraštyje, kur Meksikos, Venezuelos, Kolumbijos ir Panamos užsienio reikalų ministrai jau prieš tris metus pradėjo ieškoti kokio nors būdo grąžinti taiką centrinėje Amerikoje. Kaip žinia, ten vyko pilietinis karas El Salvadoro valstybėlėje, o Nikaragva pateko komunistų valdžion, kurie iš ten bando revoliuciją išplėsti visoje centrinėje Amerikoje.

JAV buvo pasirinkusios kiltą kelią savo interesams ap-

ginti. Jos rėmė antikomunistinę vyriausybę El Salvadore ir kartu nepatenkintus permainingą Nikaragvoje sukilėlius, vadinamus 'contras' kurie veikia iš kaimyninės Honduras valstybės ir kurių pagalbai Reagano administracija prašo iš Kongreso 100 milijonų dolerių paramos. Kongresas ir, atrodo, didoka JAV viešosios nuomonės dalis - kiekvienu atveju spaudos dalis - tam priešinasi, ragindama leisti problemą išspręsti pačiom Centro Amerikos respublikoms, kurios visos, išskyrus Nikaragvą, dabar jau turi demokratinius išrinktus vyriausybes. Tų valstybių - El Salvadoro, Honduras, Costa Ricos ir Gvatemalos - prezidentai gegužės 24-25 d.d. buvo susitikę Gvatemaloje pasitarti su Nikaragvos prezidentu dėl Contadores grupės siūlomos sutarties pasirašymo. Toji sutartis numato taiką tarp visų tų valstybių ginčų sprendimą derybomis ir pasikeitimus valdžioje demokratiniu būdu.

Pačių tų valstybių ginkluotos jėgos yra tokios:

NIKARAGVA - 60,000 karių, 152 tankai, 56 šarvuotieji ir 172 šarvuoti sunkvežimiai kariams pervežti, 17 kovos lėktuvų, 8 kautynių helikopteriai ir 20 kitų helikopterų;

SALVADORAS - 38,650 karių, 12 tankų, 45 šarvuoti autovežimiai, 32 kovos lėktuvų, 4 kovos helikopterų, 20 kitų helikopterų;

GVATEMALA - 30,000 karių, 23 tankus, 40 kitų šarvuotųjų, 16 kovos lėktuvų, 4 kovos helikopterius ir 43 kitokius helikopterius;

HONDURAS - 14,600 karių, 14 tankų, 82 šarvuotųjų,

16 kovos lėktuvų, 4 kovos helikopterius ir 43 kitokius helikopterius;

COSTA RICA - Neturi savo kariuomenės, bet tik civilinę gvardiją su 4,500 vyrų, bei kaimų apsaugą su 3,500 narių, 5 lėktuvus ir tiek pat helikopterius.

Kaip matome, Nikaragva yra geriausiai apginkluota iš visų tų valstybių. Ją seka Salvadoras, tačiau tos kariuomenės vis dar turi kovoti su komunistiniais sukilėliais, kurie kontroliuoja nemažą dalį jos teritorijos ir kurių štabas yra Nikaragvoje. Nikaragva turi sovietinius ir kt. komunistinių valstybių patarėjus, Salvadoras - amerikiečius. Pagal Contadores sutartį visi patarėjai turėtų būti atšaukti, o kariuomenės sumažintos.

Nikaragva tačiau reikalauja, kad prieš tai JAV atšauktų 'contras'. Bet jei jie bus paleisti, kas kitas gali priversti, kad Nikaragva išpildytų visus savo išpareigojimus, juo labiau, kad sutartyje nėra numatytas koks nors kontrolės aparatas?

Derybas iš JAV pusės seka libaniečių kilmės ambasadorius Philip C. Habib kaip prez. Reagano specialus igaliotinis, kuris, sakoma, yra linkęs sutikti su Nikaragvos reikalavimais.

Taip padėčiai susiklojus, Pentagonas paskelbė savo studiją, kurioje aiškinama, kad 'contras' išnykus JAV - jei komunistai toliau stiprintųsi Nikaragvoje - pajutusias pavojų savo interesams turėtų pasiųsti mažiausiai 100,000 savo karių ir žymias aviacijos bei laivyno jėgas, kas kaštuotų bilijonus dolerių, tuo tarpu 'contra'

Iš kitos pusės

Kaip miršta laikraščiai? Sustoja eję ir tiek. Dažnai tai yra susiję su nemaža leidėjų, redaktorių ir bendradarbių asmeniška drama, kartais net tragedija, tikrai galima sakyti — pralaimėjimu. Visa tai tačiau jau nėra naujiena, ties kuria vertėtų ilgiau užtrukti. Taip atsitinka visose gyvenimo srityse. Iš to išsivystė taisyklė, kad apie mirusį reikia atsiliiepti gerai arba nieko. Bet kaip gali jos laikytis jei laikraštis, prieš užsidarydamas, dar viešai pergyvena konvulsijas? Kaip kitaip galima būtų pavadinti NAUJIENŲ vedamuosius apie savo artėjančią mirtį? Vienaime jų taip rašoma apie asmenį, kuris vietoje Naujienų norėtų leisti kitą laikraštį:

"Jis ne tik svajoja, bet jau sukaupe prie pinigų esančių žmonių pokalbį, sukelti dienraščiui leisti asmenų pasitarimą, kad reikalui esant, sunėsti laikraščiui reikalingą pinigų sumą. Visa nelaimė, kad pokalbyje dalyvavusieji piniguočiai galvoja apie tai, kaip kišenėje skambantis doleris atneštų kitą dolerį, bet nėra pasiryžę doleriais švaistytis į kairę ir dešinę."

Paneigęs to žmogaus kvalifikaciją būti žurnalistu, girdi, jis tik 'krapštukas', — vedamojo autorius vistiek jį kviečia į talką:

"... neklausyti ilgo plauko tuščios bobos patarimo, bet pačiam įsijungti į Naujienų vedamą darbą. Jei jis iškrapštytų daržinėje aukso kruopelę, tai atneštų ją į Naujienas, kad bendromis jėgomis galėtume užkirsti smarkesnę smūgį."

Ir toliau:

"Naujienoms reikia paramos. Joms reikia pinigų. Joms reikia sudaryti šimtą žmonių, kurie pajėgs Naujienoms išmesti po tūkstantį dolerių..."

Skirtumas nedidelis. Noris būti redaktorium ieško žmonių, kurie norėtų švaistytis doleriais. Dabartinis, dairosi tokių, kurie yra pasiryžę juos paprastai išmesti. (vm)

gali operuoti tik su 100,000 milijonų dolerių! Valstybės Departamentas pasiskubino paaiškinti, kad ta Pentagono studija nėra JAV politika, po ko kongresmanas Jack Kemp (rep. N.Y.) pareikalavo Habibo atšaukimo, o N.Y. Times kolumnistas William Safire paskelbė, kad Reaganas pradėjo išdavinėti 'contras', kuriuos kiek ankstėliau pats pavadino 'laisvės kovotojais'.

Anot kolumnisto, 'minkštą' liniją Reagano administracijoje atstovauja Valstybės Sekretorius G. Shultz ir viceprezidentas G. Bush. Griežtesnį pažiūrą yra Gynybos Sekretorius C. Weinbergeris ir CIA direktorius W. Casey pralaimi, o pats Reaganas yra linkęs palaikyti pirmuosius.

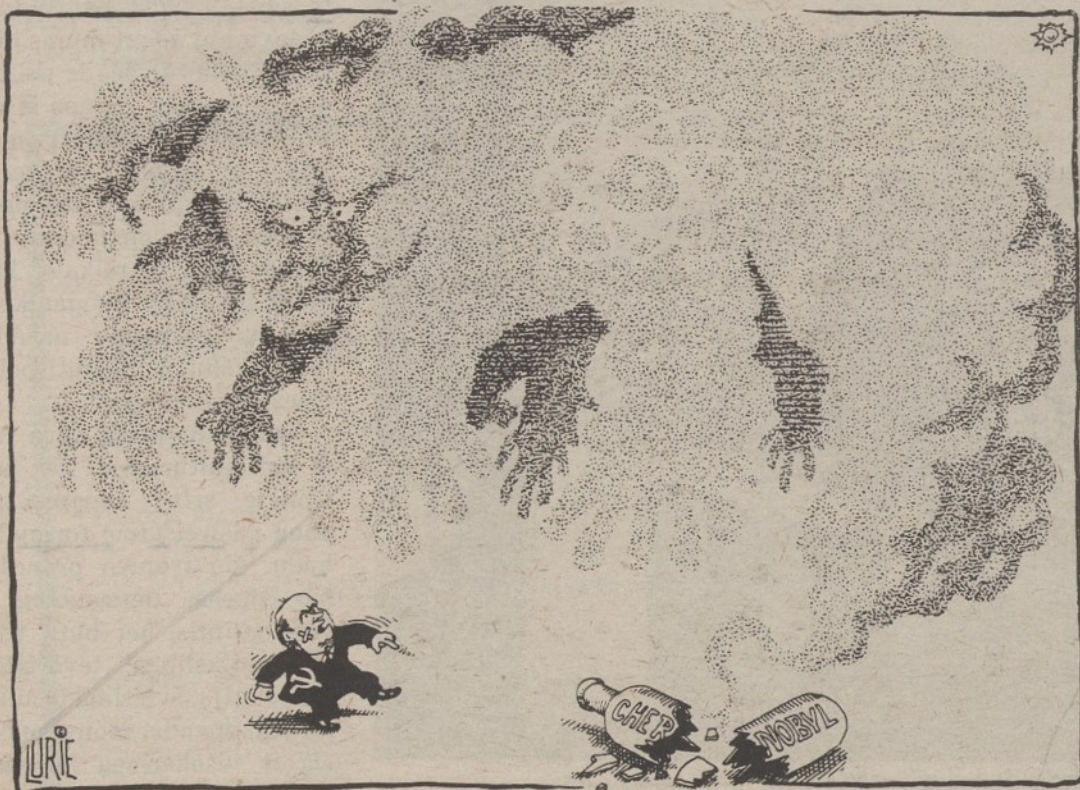
Tuo tarpu patys tų penkių valstybių prezidentai Gvatemaloje sutarė, kad turi ... nuomonių skirtumų, tačiau pasižadėjo toliau kalbėtis. Gvatemalos Esquipulas mieste telyje daugiausiai ginčijosi Nikaragvos prezidentas Daniel Ortega Saavedra su Costa Ricos prezidentu Oscar Arias Sanchez.

Sanchez užprotestavo prieš Ortigos norą į komunikatą įrašyti, kad DEMOKRATINIAI ISRINKTI penki prezidentai nutarę. Girdi, Ortega taip neišrinktas — ir tas sakiny buvo išbrauktas. Kitiems prezidentams spaudžiant, į komunikatą taip pat buvo įrašyta, kad kiekvienas iš susitariančių kraštų gali laisvai pasirinkti savo politinio, ekonominio ir socialinio gyvenimo būdą, tačiau su są-

lyga, kad tam laisvai pritarė jų tautos. Nesutarta, kada gi sutartis bus pasirašyta. Cantadores grupės valstybės buvo nusistačiusios tam terminą - birželio 6 dieną. Prezidentų susitikimo komunikatas apie tai jau nieko nekalba. Nikaragva ir toliau stato sąlygą, kad JAV pirmiausiai nutrauktų pagalbą 'contrams'.

...

Vakarų Europos Bendroji Rinka palaiko savo ūkininkų produkciją, supirkdama žemės ūkio gaminius, ypač sviesto ir sūrio perteklių. Tų produktų ji turi ištisus kalnus, kurių niekas neperka, arba siūlo tik labai žemas kainas. Dabar Bendrosios Rinkos biurokratai nutarė savo milžiniškas žemės ūkio produktų atsargas per ateinančius metus parduoti su dideliais nuostoliais, nes sandėliavimas labai brangiai kaštuoja. Siomis savaitėmis sovietai gaus 100,000 tonų sviesto (80,000 iš V. Vokietijos, 11,000 iš D. Britanijos ir 9,000 tonų iš Airijos). Bendroji Rinka iš to 'biznio' turės 200 milijonų dolerių nuostolį — toks yra skirtumas tarp ūkininkams sumokėtų kainų ir iš sovietų gaunamos kainos. Vienintelis kitas kraštas, kuris yra suinteresuotas sviesto pirkimu yra Kadafi Libija, bet jos reikalavimas yra mažas, vos 6,000 tonų. Bendroje Rinkoje dabar vbrauja nuotaikos per ateinančius metus likviduoti primokėjimus savo ūkininkams prie pasaulinės rinkos kainų — duos 3 bilijonus dolerių nuostolio.

Gorbačiovas: "Aš jums išakau sugrįžti atgal į butelį!"

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: VYTAUTAS GEDGAUDAS
DIRVA (USPS 157580)POSTMASTER: Send address changes to DIRVA,
6116 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio 44103.Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly
by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscrip-
tion per year \$17.00. Single copy 35 cents.Prenumerata metams \$17.00, pusei metų \$9.00 • Atskiro nu-
merio kaina 35 centai • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais
ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomone • Nespaus-
dinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų
turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos veikla

Dr. Leono Kriaučė-
liūno, Amerikos Lietu-
vių Tautinės Sąjungos
pirmininko (1984. V.
26 — 1986. V. 25) pra-
nešimo santrauka.

Sąjungos valdyba, turė-
dama savo sudėtyje jaunų,
bet visuomeniniame judėjime
gerokai patyrusių asme-
nų, rodė dėmesį lietuviškam
atžalynui. Paskelbė ir pra-
vedė jiems rašinių konkur-
sus 1985 ir 1986 metais.
Konkursuose dalyvavo, pa-
lyginti, negausus dalyvių
skaičius, bet jų rašiniai bu-
vo geri, tiek kalbos, tiek tu-
rinio požiūriais, todėl pa-
našius konkursus vertėtų ir
toliau organizuoti.

Valdybos bendradarbia-
vimas su skyriais bei jų
valdybomis buvo normalus,
abipusiai reikšmingas. Su-
siziņojome aplinkraščiu,
raštu keliu, o skubesiais
atvejais ir telefonais. Sky-
rių valdybų kviečiami Są-
jungos valdybos nariai,
daugiausia pirminkas,
lankėsi su paskaitomis dau-
gelyje skyrių. Glaudžiai
dirbome su artimaisiais,
ypač Chicago skyriumi.
Šio skyriaus valdyba ir na-
riai-ės talkino valdybai eile
renginių organizuojant. Vi-
siems jiems padėka.

Sąjungos valdyba dar-
niai bendradarbiavo su ki-
tomis organizacijomis:
VLIKu, ALTu, BALFu,
LST KORP! NEO-LITHU-
ANIA, LETUVOS VY-
ČIAIS, Lietuvos šaulių Są-
junga Tremtyje ir kt.

Valdyba buvo paskelbusi
skyriams narių telkimo va-
jų, sukėlusį naują judėjimą,
bet didesnio laimėjimo
nepasikeusį.

Valdyba pravedama ko-
respondencinį tarybos posė-
dį ir gavusi daugumos pri-
tarimą, vieton mirusių ta-
rybos narių (Vieros Olie-
nės, Jono Mockaus ir Jur-
gio Siruso) pakvietė Joną
Petronį, Algį Sperauską ir
Juožą Žvynį.

Valdyba artimai susiži-
nojo su rašytoju Vytautu
Alantu, rengiančiu knygą

lietuvių tautos išlikimo
klausimu.

Valdyba pritaria ir re-
mia Pasaulio Lietuvių Ben-
druomenės valdybos užmo-
jį, išleisti Pasaulio Lietuvių
žinyną.

I valdybos šūkį — atos-
togaui grupėje, laive Kari-
bų jūroje, susidarė daugiau
30 atostogautojų ir, manau,
jie visi šaukia — daugiau
panašių susitikimų.

Valdyba viešai adresavo-
si į mūsų išeiviją, pareikš-
dama savo nusistatymą:
a. Dėl nelaiku garsinamų
Antano Masionio atsimini-
mų, drumsčiančių tarpusa-
vio santykius; b. dėl orga-
nizuojamų koncertų, kurių
programas turėjo atlikti
Didžiosios savaitės dienom-
is Lietuvos okupanto at-
siųstieji menininkai, talki-
ninkaujant keliems išei-
viams.

Valdyba surengė darnų
Lietuvos gen. garbės kon-
sulės Juzės Daužvardienės
pagerbimą, tyliai akcentuo-
jant lietuvių tautininkijos
nusistatymą remti Lietu-
vos diplomatijos veiklą.

Didžiausias ir daugiausia
jėgų pareikalavęs šios val-
dybos ėjimas — savaitraš-
čio "Dirvos" 70 m. sukak-

Mieli Broliai ir
Sesės lietuviai!

Šiandien mūsų kolonijoje
vyksta retas įvykis. Tai
Amerikos Lietuvių Tautinės
Sąjungos Seimas. Mums, la-
biausiai į Amerikos Vakarų
nutolusiai kolonijai, kaip ir
pačiai Tautinei Sąjungai, tai
yra svarbus įvykis, nes mum
visiems rūpi ta pati kova už
Lietuvos laisvę ir nepriklau-
somybę.

Mes savo kolonijoje iki
šiol esame turėję tris centri-
nių organizacijų suvažiavi-
mus, seimus. Tai Lietuvos
Vyčių, Balfo ir Vliko. Todėl
mes jus sveikiname ir linki-
me geriausios sėkmės ir gau-
sios Dievo palaimos, kad iš
šio seimo jūs išsivežtumėte
naujos ugnies ir negestancio
užsiedimo kovoję už savo
Tautos laisvę.

Istoriją kuria žmonės,
Tautos ir Valstybės. Pagrin-
dinis istorijos veiksnys yra
žmogus, kuris sugeba likimi-
nių tautos reikalus taip vai-
ruoti, kad jie būtų jai nau-
dingi. Jei Tauta neturi tokių
stiprių vadų, kurie stovėtų
priešaky vedant kovą už
Tautos išsilaikymą, už jos
ateitį ir nepriklausomą gy-

ties minėjimas, jai para-
mos organizavimas. Šiai ak-
cijai praversti sudarytasis
platus komitetas, kuriam
turėjau garbę aš vadovauti,
savo darnų ir sėkmingą dar-
bą baigė 1986 m. balandžio
23 d., bet vėjus "Dirvai"
remti dar tęsiamas!

ALT S-gos pirm. dr. Leonas Kriaučeliūnas seime skaito
pranešimą apie ALT S-gos nuveiktus darbus. Vl. Gilio nuotr.

ATNAUJINKIME SAVO PAŽADUS PADARYTUS LIETUVAI, KAI SU AŠAROMIS JĄ PALIKOME

Prel. Jonas Kučingis

Prelatas Jonas Kučingis

venimą, tai kitų kuriama
istorija neš su savimi silpnes-
nius žmones ir neryžtingas
Tautas, kaip upės srovė
negyva žuvi.

Lietuvos istoriją kuria ne
tik priespaudą nešantieji lie-
tuviai Tėvynėje, bet ir tie
jos vaikai, kurie su savim iš-
sinešė didelę savo krašto
meilę, laisvės troškimą ir no-
rą ją vėl matyti laisvą. Dėl
to kova už Lietuvos laisvę
turi būti pavergtųjų ir lais-
vėje gyvenančiųjų lietuvių
bendra. Nė vienas negali
pasiduoti nevilčiai, nors kar-
tais aplinkui susitelkia poli-
tiniai debesys ilgesnį laiką
nerodytų jokių laisvės pra-
giedrulių, jokio prieaušrio.

Mieli broliai, Kristus savo
kalbomis apie savo kryžiaus
kančią ir mirtį, bei savo se-
kėjų būsimus persekiojimus
labai prislėgė apaštalių dva-
sią. Dėl to Kristus, norėda-
mas pakelti savo apaštalių
nuotaiką bei užsidegimą,
griebėsi labai įdomios prie-
monės. Jisai su savim pasi-
ma tris įtakingesnius savo
apaštalius - Petrą, Jokubą
ir Joną - užsiveda juos ant
Taboro kalno ir jų akivaiz-
doje persimaino. Kaip sakė
Evangelija, Kristaus veidas
sužibo kaip saulė ir jo rūbai
pasidarė balti kaip sniegas.
Šalia Kristaus pasirodė du
žymiausi žydų tautos vadai:
Mozė ir Elisas. Šis Kristaus
dievybės žybtelėjimas taip
paveikė apaštalius, kad Pet-
ras sušuko: 'Viešpatie, gera
mums čia būti! Jei nori, aš
pastatysiu čia tris palapines:
vieną Tau, kitą Mozei, trečią
Elisui' (Mt. 20.5)

Mieli broliai, kas tai pana-
šaus įvyko ir su mūsų tauta.
Lietuvai, 123 metus išbuvo-

siai rusų carų vergijoje, Die-
vo Apvaizda leido nepriklau-
somu gyvenimu pasidžiaugti
22-jus metus, kad ji - atsinau-
jinusi, sustiprėjusi ir pasi-
ruošusi - vėl galėtų stoti nau-
jon kovon už Dievą ir šven-
tus savo krašto idealus. Ir
jei ne tie 22-ji mums duoti
'atsimainymo' metai, tai čia
mūsų nė vieno nebūtų ir grei-
čiausiai nebūtų ir pačios Lie-
tuvos, kuri šiandien ir po 45-
rių vergijos metų nėra padė-
jusi savo kovos ginklų, bet
didvyriškai kovoja už savo
švenčiausias teises ir laisvę.
Taip pat, jei ne tas 'atsinau-
jinimas', nebūtų nė išeivijos,
to galingojo pavergtųjų bal-
so laisvame pasaulyje.

Mieli broliai, nelaimės
sukaustytos Tėvynės neiš-
vaduos nei ašaros, nei liūde-
sys. Mums reikia konkrečių
žygių, didelio tikėjimo, poli-
tinio subrendimo ir pozity-
vaus darbo.

Kai 1949 m. sausio 20 d.
'Marine Marlin' laivu į New
Yorką atplaukė 39 lietuviai,
tai jie Generaliniam Lietu-
vos Konsului iškėė tokio tu-
rinio pareiškimą: 'Mes, 39 lie-
tuviai šiandien patekė Ame-
rikos žemynan, šioje šalyje
pradėdami pirmąją dieną,
norime Jums, Lietuvos Kon-
sule, pareikšti savo ištikimy-
bę bei tvirtą pasiryžimą ir
toliau dirbti mūsų Tėvynės
išlaisvinimui'.

Mieli broliai, ar mes visi
nedarėme tokius pat paža-
dus ir pasiryžimus - jei ne
raštu, tai širdyse - perženg-
dami Lietuvos sieną, vėliau
gyvendami ištremtųjų sto-
vyklose Europoje ir pirmo-
siomis dienomis Naujame Pa-
saulyje? Kai pradėjome ge-

(Nukelta į 4 psl.)

Atnaujinkime savo pažadus...

(Atkelta iš 3 psl.)

riaus iškurti, savo pažadus pradėjome pamiršti ... Todėl šiandien, šio Tautinės Sąjungos seimo proga, atnaujinkime šiuos savo pažadus padarytus savo šventai žemei, kai su ašaromis ją palikome.

Buvęs Lenkijos kard. Wojtyła, dabartinis Popiežius Jonas Paulius II, savo pamokslė Toronto lenkams pasakė: 'Lenkai išeiviai, kartu su broliais Lenkijoje, yra atsakingi už savo tėvynės likimą'. Šie popiežiaus žodžiai, pasakyti lenkams, labai tinka ir mums, nes mūsų Tėvynė yra žymiai blogesnėje būklėje, negu Lenkija. Todėl kiekvienam lietuviui gyvenančiam laisvajame pasaulyje atėjo laikas paklausti save, ar mes padarėme ir darome visą, ką galėjome padaryti Lietuvos laisvės bylai, jos žūtubūtinėje kovoje dėl laisvės ir nepriklausomybės.

Rašytojas Anatolijus Kairys savo knygoje 'Sviesa, kuri užsidegė' vaizduoja miropasmerktą lietuvių partizaną, kuriam bolševikai - norėdami laimėti jį savo pusei - siūlo duonos, vandens, pinigų ir patogią ateitį, kad tik šis atsisakytų laisvės, kovos už Lietuvą. Į visus šiuos bolševikų siūlymus partizanas taip atsako: 'Duok man duonos - nepriimsiu. Duok man vandens - nėgersiu. Savo auksą atiduok - sakysiu ne! Takus man išbarstyk žiedais - sakysiu ne! Man reikia saulės ir žvaigždžių - man reikia laisvės! Laisvės man reikia! Laisvės!!!'

Dievo Apvaizdos nuosprendžiu mes buvome išgelbėti iš Sibiro tremties, klaikaus kalėjimo ir žiaurios mirties, kad pasitraukę iš Tėvynės galėtume padėti savo tautai, saviems žmonėms. Taigi - jei taip, anot prof. Ereto - mūsų pasitraukimas iš krašto nėra pasmerkimas, bet palaima.

Tačiau po ketverių dešimtmečių mes jaučiame nuovargį, atlydį, senatvę - tiesa, ne tiek metais, kiek dvasia. Kard. Mindszenty sugrįžęs iš bolševikų kalėjimo taip kalbėjo vengrams: 'Aš stoviu už Dievą ir Vengriją. Tai mano istorinė pareiga, kurią man uždėjo mano tauta ir tradicijos. Mano paties likimas, palyginus su mano tautos kančiomis, yra visai nesvarbu'.

Kitas mūsų dvasios vėžys yra materializmas. Pinigas yra priemonė tikslui siekti, bet ne tikslas. Mes pamiršome savo likiminį pašaukimą. Spaudoje vartydami aukotojų sąrašus - kad pav. ir Vasario 16-sios proga - į akis krinta žiaurus faktas, kad senutė pensininkė, gyvendama diena po dienos iš savo kuklių išteklių, Lietuvos reikalams aukoja daugiau, negu keliolikos apartamentų savininkas.

Toliau - tai vienybės stoka. Kristus, kurdamas savo dvasinę karalystę žemėje, labai pabrėžė vienybės ir meilės reikalą. Ilgiausią kalbą, kurią Kristus yra pasakęs, tai buvo vienybės ir meilės tema. Ypačiai to Jis maldavo apaštalų prieš savo kančią, savo atsisveikinimo kalboje: 'Vaikeliai, mylėkite vieni kitus. Būkite viena, kaip Tėvas ir aš esame viena' (Jr. 13-33). Taigi, kur liečiami mūsų tautos gyvybiniai reikalai, ten neturi būti vietos nei asmenims ambicijoms, nei partijai interesams. Tėvynės meilė ir jos reikalai turi būti aukščiau už viską ir mus jungti vienybėn. Mes savo lietuviškoje veikloje turime laikytis principo: 'kuo plačiau, tuo prie tiesos arčiau'. Siaurumas veda į aklumą, į uždara gatvę.

Cia verta paminėti vieną įvykį iš Kristaus viešojo gyvenimo. Kartą sugrįžę apaštalai nusiskundė Kristui, kad atsirado koks tai žmogus, kuris daro stebuklus, bet nevaikščioja su jais. Apaštalai prašė, kad Kristus jį sudraustų. Išklauses jų nusiskundimų, Kristus atsakė: 'Nedrauskiu jį! Nėra tokio, kuris mano vardu daro stebuklus ir galėtų čia pat blogai apie mane kalbėti' (Mt. 9.38). Todėl nei krikščionys demokratai, nei tautininkai, nei kiti politiniai vienetai nedirba tam, kad Lietuvoje atkurtų savo prarastą valdžią, bet kad Lietuva būtų laisva ir nepriklausoma. Bolševikai Lietuvoje ir išeivijoje pakenčia mūsų tautinius šokus, dainų šventes, dailės parodas bei kitokias kultūrines apraiškas, bet mūsų politinių vienetų bijo ir vengia kaip piktą kryžių. Be to, partijose dirbančius žmones bolševikai visai pravardžiuoja, vadinami juos 'vaduotojais, buržuais, liaudies priešais, parazitais'. Kodėl taip? Tai reiškia, kad šių žmonių darbas yra be galo reikšmingas Lietuvai. Todėl šiais jums skiriamais 'titulais' didžiukitės. Jie jūsų nežemina, bet aukština. Jums tinka Kristaus palaiminimo žodžiai: 'Palaiminti persekiojamieji dėl teisybės ... palaiminti, kai jus niekina ir persekioja bei meluodami visai pšmeižia. Būkit linksmi ir džiaukitės, nes jūsų laukia gausus atlyginimas danguje' (Mt. 5-10-11).

Ir pagaliau kelis žodžius dėl santykių su pavergtu kraštu.

Sprendžiant šį klausimą, reikia turėti omenyje du pagrindinius dalykus, kad Lietuva yra pavergta ir kad pagrindinis šio vadavimo frontas yra ne čia, bet ten Lietuvoje - ir ten likę mūsų broliai. Jie yra centrinė mūsų armija, o mes - išeiviai, nors ir labai svarbus šios kovos veiksnys - esame tik pa-

gelbiniai daliniai. Juk ir 1918 m. Nepriklausomybės kovos dalyviai buvo vietos žmonės, kurie per 123 metus nešę carų vergijos jungą - atėjus laikui, savo vadų raginami bei vedami - sukilo ir iškovojo Lietuvai nepriklausomybę.

Taigi, mes norime ryšiu su savo žmonėmis, o ne su okupantais bei jų agentais. Čia mes turime turėti Salimono išmintį ir žalčio gudrumą, kad per savo naivumą nepatektumėm į okupanto pinkles. Lietuva yra kaip didelis kalėjimas. Kaliniai yra tavo broliai ir seserys. Bendrauk su jais, padėk jiems visais galimais būdais, kelk jų dvasią, palaikyk jų viltį, remk juos savo ištekliais. Juk ir Kristus miręs už žmonių išganymą, pirmiausia nužengė į pragarus pranešti gerųjų žmonių sieloms, kad jų išganymas atėjo. Tačiau Kristus nieko bendro neturėjo su pragaro valdovais ir jų tarnais.

Mieli lietuviai, iš savosios išeivijos Lietuva laukia ne talkos okupantui, bet pagalbos pavergtai tautai. Santykiuose su savo tauta - nepaisymas Lietuvos pavėrgimo veda į labai keblią padėtį, kurios naudingumu tenka smarkiai suabejoti. Ypačiai mūsų jaunimas, vykstant į Lietuvą, turėtų būti aiškiai informuotas bei išamontintas, kad jis nedarytų klaidų, žalingu Lietuvos laisvės kovai. Ryšys su tauta yra neabejotinai reikalingas, bet nemažiau svarbus supratimas visos tikrovės, kurioje dominuoja nelaisvė.

Daugelis žydų, būdami Babilonijos vergijoje, pralobo. Kai kurie jų tapo net aukšti ir įtakingi krašto valdininkai. O vis dėlto svetimoje žemėje truko jų širdžiai tikrojo gyvenimo džiaugsmo. Todėl jie dažnai, įbedę akis į savo gimtojo krašto pusę, taip meldėsi: 'Viešpatie, pirmiau tenudžiūsta mano dešinė, negu kad Tave pamirščiau, Jeruzale! Prie gomurio teprilimpa mano liežuvis, jei neminėčiau ir nestatyčiau Tavęs, Jeruzale, aukščiau už kiekvieną linksmybę' (Ps. 137.6).

Tad broliai ir sesės lietuviai, dalyvaudami šiose Tautinės Sąjungos Seimo Mišiose, kartu su jos atstovais, pažiūrėkime į save ir atnaujinkime seniau padarytus pažadus, ryžkimės ir rikiuokimės kovai už Dievą, už laisvą Lietuvą, už žmoniškumą. Ir mes, gyvendami laisvės ir demokratijos šalyje, dažnai sukime savo veidus į Rytų pusę, į Lietuvą, ir kaip tie senovės žydai melskimės: VIESPATIE, PIRMIAU TENUDŽIŪSTA MANO DEŠINĖ, NEGU KAD TAVE PAMIRŠCIAU, LIETUVA! PRIE GOMURIO TEPRI- LIMPA MANO LIEŽUVIS, JEI NESTATYCIAU TAVĘS, LIETUVA, AUKŠCIAU UŽ KIEKVIENĄ LINKSMYBĘ! Amen.

Saulius Anužis kandidatuoja į Michigano valstijos atstovų rūmus. Pirminiai rinkimai įvyks rugpjūčio 5 d. Detroito lietuviai kviečiami už jį balsuoti.

DETROIT

PAGERBTOS MOTINOS

Motinių pagerbimas-akademija įvyko gegužės 11 d. šv. Antano parapijos salėje. Pradėjo ir motinas bei močiutes pasveikino B. Brazdžionio eilėraščių Stefanija Kaunelienė. Po to pakvietė kun. Alfonsą Baboną tarti žodį, kuris pareiškė, kad kalbėti apie motinas nėra lengva. Gal būtų apie motinas geriau tikėtis kalbėti pačioms motinoms, ne vyrams, o dar kunigui, nes jos pačios galėtų plačiau atverti savo širdies jausmus. Paminėjo, kad lietuvių širdyje motinos garbinimas yra giliai įaugęs, kiek gražiausių eilų joms sudėta, kiek dainų sukurta. Motinos vardą gražiausiame metų mėnesyje primena kiekvienas žiedo pumpuras, kiekvieno paukščio skridimas prie lizdo, ir bitės duzgas lankant pirmuosius pavasario žiedus.

Meninę programą atliko atžalynas. Danutė Barauskaitė, Elžbieta Grigutytė ir Linas Barauskas.

Motinos pagerbimą suarusė Detroito Lietuvių Organizacijų Centras.

• Stasio Butkaus šaulių kuopos valdybos posėdis įvyko gegužės 14 d. šv. Antano parapijos mažojoje salėje. Dalyvavo: Vincas Tamošiūnas, Stefanija Kaunelienė, Lidija Mingėlienė, Danutė Petronienė, Matas Baukys, Antanas Norus, Algis Vaitiekaitis ir Antanas Grinius.

Pirm. Vincas Tamošiūnas savo pranešime paminėjo ne tik atliktus kuopos darbus, bet ir tuos, kuriuose šauliai dalyvavo ir kituose renginiuose.

Kuopos išdininkas Matas Baukys nušvietė kuopos finansų stovį, kuris yra pakankamai stiprus.

• ALT S-gos Detroito sk. valdybos posėdyje gegužės 18 d. pirm. Albertas Misiūnas su išvykstančiais į ALT S-gos seimą V. Tamošiūnu ir Ed. Milkausku turėjo pa-

sikalbėjimą. Į DLOC atstovais paskirti Vincas Tamošiūnas ir Romas Macionis.

• Antanas Grinius ir Stasys Garliauskas DLOC atstovaus žurnalistų Detroito skyrių.

• Vytautas Kutkus ir Antanas Vaitėnas DLOC atstovaus Detroito ramovėnus.

• DLOC metinis susirinkimas įvyks šv. Antano parapijos patalpose birželio 1 d. 12 val.

• Leonas Kalvėnas mirė gegužės 13 d. sulaukęs 80 metų. Po atlaikytų gegužės 16 d. Dievo apvaizdos parapijos bažnyčioje pamaldų, buvo palaidotas švento kapo kapinėse. Liko žmona, vaikai ir kitos giminės.

A. Grinius

WANTED

ANTIQUÉ TOYS AND TRAINSETS AND/OR COLLECTIONS. — BEST PRICES PAID! PLEASE CALLS (215) 629-5984 (609) 665-0491 (22-24)

STAFF NURSING POSITIONS

Coldwater Regional Center is a new 300-bed psychiatric facility of Michigan Department of Mental Health. Beautiful community, Southern Mich., surrounded by lakes offering unlimited recreational opportunities. Competitive, exceptional benefit package. Contact: Ina Whitney, Personnel Director, Coldwater Regional Mental Health Center, 620 Marshall, Coldwater, Mich. 49036. 517-279-9551. EOE. (22-28)

CAKE DECORATOR

Exp'd., full time, benefits, Wedding—novelty cakes. Apply in person, The Baker's Loaf, 29480 Northwestern Hwy., between Franklin and Inkster Roads, Southfield, Mich. (22-28)

CLASS A

MACHINE BUILDERS

Must have good background as a builder of special machines. Should have a minimum of 6 yrs. exp. operating tool room machines on close tolerance work. Transfer line and electrical background desirable. Exc. benefits. Non-automotive work. Days/nights.

Bernal Rotary System Inc. E.O.E. 313-280-2500. (22-26)

NURSING ASSISTANTS

Large skilled suburban nursing home has positions available on day and afternoon shifts for reliable, caring, mature individuals. Experience preferred, but not necessary. Farmington Nursing Home 313-477-7400 for an appointment. Excellent benefit package. (21-22)

NURSING SUPERVISORS

Afternoon and midnight shifts. Full time RN preferred. Must have current Michigan license and a min. of 6-months nursing supervisory experience. Call JOANNE NEU, RN, Dir. of Nursing, FARMINGTON NURSING HOME, 313-477-7400 for an appointment. (21-22)

KŪRYBA IR MOKSLAS

Leonardo Andriekaus poetiniai pokalbiai su Dievu *Kazimieras Barėnas*

Ivairiomis progomis dažnai kartojama istorinė tiesa, kad lietuviai buvo paskutinė Europos tauta, kuri priėmė krikščionybę. Tačiau nuostabu, kad religinės literatūros, ypač poezijos, lietuviai turi turbūt daugiau negu kuri nors kita tauta. Nuo pirmosios knygos pasirodymo dalis bažnytinių giesmių būdavo išsiverčiama, bet ir savi poetai papildydavo giesmyne kūriniiais, kuriuos dažnai vyraudavo ir lietuviškas elementas, lietuviškas santykis su religija ir Dievu. Gal ir šičia dar kas atsimeina J. Lindės-Dobilo aiškinimus, kiek lietuviškos dvasios esama A. Strazdo sukurtoje giesmėje "Pulkim ant kelių" ar A. Vienažindžio religinio nusiteikimo eilėraščiuose. Žinoma, turbūt filosofų reikalas būtų pabandyti išaiškinti, iš kur tasai religingumas kyla taip akivaizdžiai kaip tik lietuviuose.

Religinės poezijos, dažnai einančios ir giesmėmis, rašė A. Baranauskas ir Maironis ir rašo ne vienas šiuo metu kuriančių poetų. Štai tokie dabarties didieji, kaip Bernardas Brazdionis ar Kazys Bradūnas, religiniais motyvais poezijos yra nemaža sukūrę, tik į giesmyne šitokios daugybės, žinoma, nebesudėsi, o, be to, tie jų kūriniai dažnai yra gal ir per puošnūs, per sudėtingi bažnytiniui rei-

kalui, kur labiau praverčia kasdieniškesnis paprastumas.

Vėliau už tuos šiandieninius didžiuosius į poezijos laukus atėjęs kun. Leonardas Andrieus taip pat yra sukūręs apšiai religinės poezijos. Štai 1985 m. pabaigoj Pranciškonai Brooklyne išleido naują stambų (134 psl.) jo religinės poezijos rinkinį, pavadintą *Atmink mane, Rūpintojėli* (išleista dailiai — kieti viršeliai, Telesforo Valiaus iliustracijos ir aplankas).

L. Andrieus, pirmąją savo poezijos knygą išleidęs 1955 m., dabar yra jau 8 rinkinių autorius (du jų išėjo anglų kalba, kas mūsų poezijos pasaulyje retas dalykas). Tik šis naujasis rinkinys ypatingas, nes po antraštės turi sudomėjimą keliantį įrašą: "Rinkinio "Saulė kryžiuose" antroji versija". Kaip ta versija atsirado, be kita ko, poetas leidžia skaitytojui perprasti knygos pradžioje spausdinamoje įžangoje "Regėjau senovinę žemaitiją". Ta įžanga pirmiausia nusako, kaip žiūrėtina į poeto atkuriamąjį santykį tarp tautos religinio nusiteikimo ir jo išraiškos šios knygos poezijoje.

Pasidžiaugęs laime, kad teko regėti savų didžiųjų rašytojų aprašytą jo gimtąją žemaitiją, kurioje tebebuvo gyva senovė, L. Andrieus teigia žinojęs,

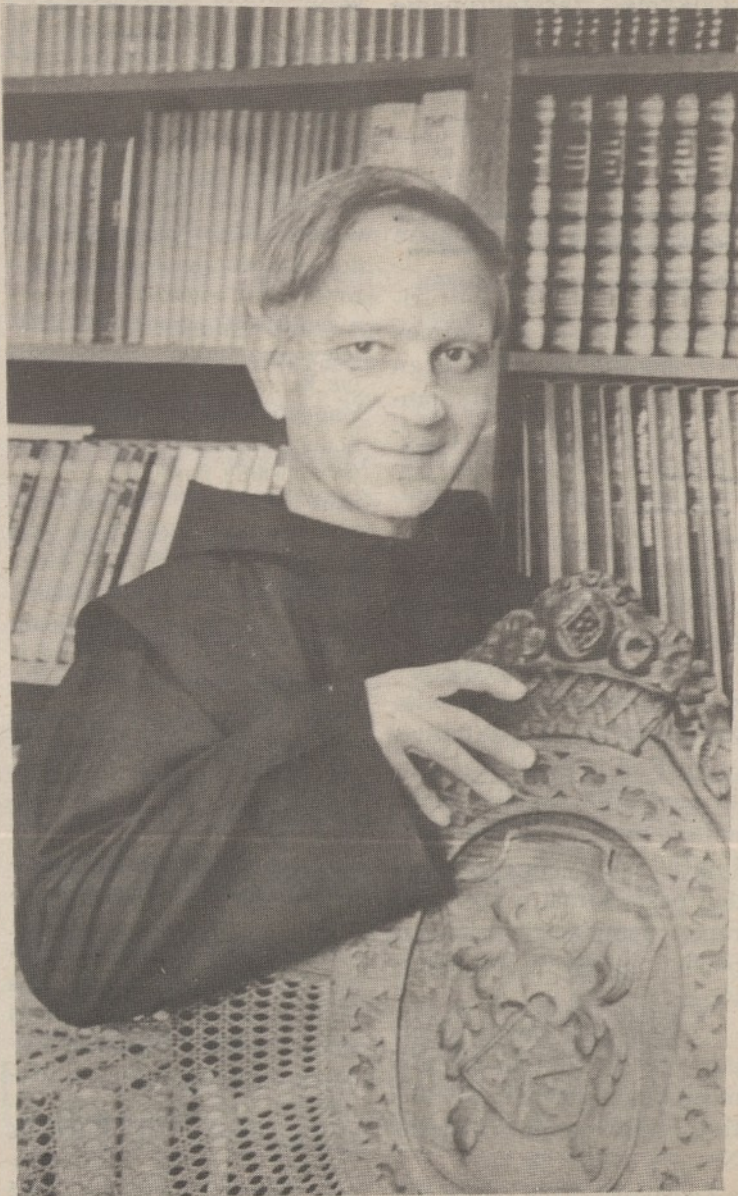
kad gyvenęs šventoje žemėje. Kaip jos šventumo įrodymą jis primena giesmes, procesijas, o, sako, ir "Viešpats gi mums atrodė esąs ne kur aukštybėse, už debesų, bet čia pat menku Rūpintojėliu parimęs arba ant kryžių ornamentinėse saulėse nualpęs". Tą liaudiškąjį tikėjimo supaprastinimą, kai "kaimo žmogelis priartino dangų ir Dievą" ir kai "šitaip gimė bei suklestėjo nuostabiusia tautinės kūrybos gadynė — kūrybos, vadinamos liaudies menu, kuris tebėra tautos įkvėpimo versmė, pro šimtmečių klotus trykštantį net iki šios dienos", autorius ir iškelia toje įžangoje. Ta dvasia ir rinkinio poezijos pagrindą sudaro. Dar kitas dalykas pabrėžiamas — tai žemaitijos gamta, kuri yra "tikra poezijos šventovė".

Liaudiškas tikėjimas ir gamta sudarė pagrindą L. Andrieaus religinės poezijos, kuri buvo atspausdinta rinkinyje "Saulė kryžiuose". Tačiau ano rinkinio eilėraščius poetas prašo laikyti juodraštine medžiaga, nes jie per tuos keliasdešimt metų buvę "skaidrinti, trumpinti ir gausinti" ir dabar spausdinami šioje knygoje.

Poetai kartais mėgsta taisyti, tobulinti savo kūrinius. Tai jokia naujiena. Pasitaiko, kad poetas net ir viso rinkinio nebelaiko vertu prisiminti. Štai Algimantas Mackus, pasiekęs savito poeto pakopą, visiškai nusigrįžo nuo paties pirmojo savo rinkinio "Elegijos". Matyt, nebelaikė jo poezija, kuri būtų verta dėmesio.

L. Andrieus pasirinko kitą kelią. Ką jis iš rinkinio "Saulė kryžiuose" dėjo į naująją knygą, tai jau perkūręs. Kai kurių eilėraščių ir visiškai atsisakė, nes jie, tegu ir perkurti, gal kaip nors nebepritaipo prie visumos, kad visa knyga taptų "lyg vienu eilėraščiu", kaip įžangoje sakoma. Dėl to naujajame rinkinyje net su papildymais yra tik 89 eilėraščiai, o aname dabar jau nebenaudojinate buvo 106.

Kaip tas perkūrimas vyko? Apskritai begludinant vienur buvo atsisakyta gal anuomet paleisto sakinio, be kurio eilėraštis pasidarė standesnis, gal atmetas nuotaiką be reikalo skaldantis vaizdas ar kuris nors žodis. Žinoma, dėl to kruopštaus cementavimo knyga laimėjo. Ji iš tikro pasidarė

Poetas Leonardas Andrieus.

V. Maželio nuotr.

lyg vienas didelis eilėraštis, kuriame poetas kalbasi su Dievu, galingu, bet žemaitiškai paprastu. Kas įžangoje pasakyta, tokia nuotaika jaučiama ir eilėraščiuose. Pasikalbėjimai visur intymūs, ką rodytų ir kreipiniai. Ne viename eilėraštyje poetas, kalbindamas Dievą, pasako: Rūpintojėli, Viešpatie, Dieve, Dievulėli, Aukščiausias, Pats, Apvaizda. Bet dažniausias kreipinys yra: Tu, Tave, Tau, Tave. Tasai ir Tu, žinoma, sakomas su pagarba ir nuolankumu.

O tuose pokalbiuose-eilėraščiuose ir klausiamas, ir stebimasi, ir skundžiamasi, ir prašoma, ir kartais atsiprašoma jau nebe tiek savo, kiek savo tautos vardu. Iš viso poetas retai save teprisimena: jis vis prašo, dėkoja už tuos žmones, kurie ten šiaurėje gyvena, primena jų nelaimes ir nepriteklius ir pasisekimus. Štai eilėraštyje "Jėga" stebimasi jėga, nes

Lengvai gali kas rytą
Iškelti sunkią saulę virš kalnų,

o taip pat atidaryti dangaus fontanus ir lašą paversti visuotiniu tvanu. Tačiau

Tiktai pas mus
Atrodai lyg bejėgis,
Nors dangų, remdamas
pečiais, laikai.

Toliau pasigirsta žemaitiškas poeto skundas, kad krašte vėlai nutirpsta sniegas, anksčiau rudenį nugalsta miškas, vadinasi, kli-

matas nepalankus. Po tokio kuklaus skundo ir abejonių, kad tarytum būtume nusi-kaltę, štai ir atsiprašymas už protėvius, už jų tikėjimą:

Atleisk mums, Viešpatie,
Kad garbinome žaltį,
Tavęs ieškojom ažuoluos...
Atleisk, kad dievinom
perkūną,
Ugnelę laikėme šventa —
Atleisk, tegul mums būna
Vėl motina gamta.

Tai ne vienintelis atvejis, kai šičia minimoji ugnelė grįžta į L. Andrieaus poeziją ir ne visada su nusi-teikimu atsiprašyti. "Šventoji ugnis" eilėraštyje štai yra posmas, kurio priešpa-skutinė eilutė teigiamai pri-stato praeitį:

Tą ugnį šlovino vaidilos ir žyniai,
Nors neatspėjo, kad ji Tavo;
Jos kaitroje išaugo milžinai,
Prinoko pjūčiai javas.

Tačiau savo pokalbius ir apdūmojimus poetas sieja daugiausia su Dievu ir gamta, taigi su ta aplinka, kurioje supaprastintas, į žemę nukeltas ir prie žmogaus priartintas Dievas Rūpintojėliu rimo. Dievas, gamta ir, žinoma, žmogus, kurio vardu poetas ir kalbasi su Dievu.

Prašau, kad mano žemėj žmonės,
Sugrįžę pailsėtų nuo darbo,
Nejaustų šios nakties sunkumo, —

(Nukelta į 6 psl.)

DVIDEŠIMT KETVIRTASIS DIRVOS NOVELĖS KONKURSAS

Mecenatas SIMAS KAŠELIONIS

Tema. Autoriams suteikiama neribojama teisė novelės temą, turinį ir pobūdį patiems pasirinkti.

Ilgis. Novelė turi būti ne trumpesnė kaip 15 psl. mašinėle rašytą, su dvigubu tarpu.

Laikas. Paskutinė rankraščiu įteikti data 1986 m. birželio 15 d.

Adresas rankraščiams siųsti. Dirva, Novelės konkursas, P. O. Box 03206, Cleveland, Ohio 44103.

Paruošimas. Konkursui siunčiami rankraščiai būtinaivalo būti paruošti rašomąja mašinėle ir pasirašomi slapyvardžiu. Tas pats slapyvardis užrašomas ant pridedamo uždaro vokelio, kuriame įdėta autoriaus tikroji pavardė, adresas ir telefono numeris. Vokelis nebus atidarytas nelaimėjus.

Sąlygos. Laimėjusiam autoriui bus įteikta mecenato Simo Kašelio 600 dolerių premija, Dirva turi teisę premijuotą novelę be papildomo atlyginimo spausdinti Dirvoje ar atskiru leidiniu novelių rinkinyje.

Nepremijuoti rankraščiai. Gražinami tik autoriams prašant.

Jury komisija iš trijų narių sprendžia kas premijuotina paprasta balsų dauguma.

ALTS šių dienų lietuviškuose vingiuose...

(Atkelta iš 1 psl.)

visiškai atmetant ar labai siaurinant Lietuvos bylos išlaikymą tarptautiniame forume ir tos bylos kėlimą išnaudojant greit besivystančius politinius įvykius, įvairias politines derybas ar politines konferencijas. Mūsų politinė propaganda neturi sustoti nei trumpam laikotarpiui.

Dabartinis mūsų kultūrinis ir politinis gyvenimas yra kartais daugiau negu verdantis ir kunkuliuojantis, jis dažnai pasižymi neruotumu, nepagrįstais įtarinėjimais, piktais kaltinimais, dažnai viską maišant su viskuo.

Paliesiu vieną kitą atvejį.

1985 m. liepos 25-31 vyko pabaltiečių taikos ir laisvės ryžto žygis Skandinavijoje. Kad ir šykštakai mūsų periodinė spauda pamiršo šį žygį, ypač jam ruošiantis, bet žygis turėjo didelį pasisekimą, o ypač Europos spauda jį netikėtai plačiai aprašė ir komentavo.

To žygio vienas iš organizatorių VLIKo vicepirmininkas Liutas Grinius taip informuoja (Varpas, Nr. 20, 1985 m.).

Žygio pasisekimą galima vertinti keleriopu būdu. Svar-

L. Andriekus...

(Atkelta iš 5 psl.)

maldauja poetas. Arba —

Leisk mums sapnuoti tuos laukus,
Kuriuos nuo amžių pamilai...
Leisk mums sapnuoti ir Tave,
Palinkusį rudens vienatvėje
Po uosiais, ažuolais...

Žmogaus buitį prisimeinama beveik kiekviename eilėraštyje, ir ji visada vienaip ar kitaip susijusi su Dievu, su jo rūpinimusi žmogumi. Užtat —

Šių sielvartingų lygumų
artojai
Ir danguje Tave minės,
Kad savo kūnu juos užstojai
Nuo karo, bado ir ugnies.

Gamta ir jos reiškiniai L. Andriekaus sugyveama kartais iki kraštutinumo, kas, sakytume, dera su tuo liaudišku paprastumu, kuris gaubia visą maldingą knygą. Ramunės čia kalba vakarinius poterius, akmuo nevaitoja, vargšas gluosnis rūpinasi užtarti, dygulių suimta svirtis suklinka, šaukdamasi pagalbos, mėnulio pilnatis primerkia akis, iš dėkingumo Dievui šventos girios lenkias ir t.t. Užtat ir poetas viename eilėraštyje ("Žolė") panorsta būti dalele to sugyvento aplinkos pasaulio, šitaip pasisakydamas:

Laimingas jausčiausi,
Jei ir mane paverstum smilga
Arba kmynu,
Gerasis Kristau.

K. Barėnas

biausias jo tikslas buvo išryškinti Lietuvos, Latvijos ir Estijos politinę padėtį ir priminti sovietų tebetesiamą Pabaltijo valstybių okupaciją. Tai pavyko geriau, negu buvo tikėtasi.

Anglijos, Danijos, Suomijos, Švedijos ir Vokietijos televizijos tinklai rodė šio žygio vaizdus ne vieną kartą ir ne po minutę, bet pakartotinai ir kartais net dvidešimties minučių programomis. Kelių minučių ištraukas rodė ir du JAV televizijos tinklai. Radijo stotys Europoje skyrė daug laiko komentarams ir įvykių ištraukoms. Laikraščiai Žygį komentavo visame pasaulyje, pradedant Europos valstybėmis. JAV kariuomenės "Star and Stripes", "Wall Street Journal" Europos ir JAV laidose, "New York Times", ir baigiant arabų valstybėmis, Japonija ir Australija. Apytikriai vien Europos laikraščiuose pasirodė apie 500 Žygio aprašymų. Jau vien dėl šios pabaltiečių reklamų, Pasaulio pabaltiečių santalkos išlaidos ir savanorių darbuotojų paskirtų tūkstančiai valandų pilnai apsimokėjo.

Garsas apie šį Žygį pasklido per JAV, Anglijos, Vokietijos ir kitų valstybių užsieniams skirtas radijo transliacijas Pabaltijyje ir pačioje Sovietų Sąjungoje. Tai iššaukė rusų reakcija pirmiausiai Lietuvos, Latvijos ir Estijos komunistinėje spaudoje (pradedant 1985 m. balandžio mėnesiu), o nuo liepos 15 bent keturis kartus Žygis buvo pikta TASSo komentuojamas rusų kalba per Maskvos radiją. Tokios reklamos emigrantų ruošiamam įvykiui mums dar niekad nebuvo pavykę gauti. Atseit Maskva ne tik priėmė pabaltiečių iššaukimą, bet ir jį viešai atsakė, pakartodama atvirkščią reklamą ne tik Pabaltijyje, bet ir rusų tarpe. Šios reakcijos Pabaltijyje efektas yra aiškus: sovietai parodė, kad lietuvių, latvių ir estų pajėgumas laisvajame pasaulyje yra didelis, ir tai okupantus erzino.

Netikėta sovietų reakcija į Žygį ir grasinimai išvykai Baltijos jūra turėjo atvirkščią efektą laisvoje Europoje: laivas greitai prisipildė penkiasdešimts vienu spaudos, televizijos ir radijo reporteriais, kurie užsimokėjo už kelionę, tikėdamiesi, kad plaukiant įvyks incidentas. Reporterų pranešimuose iš laivo (rengėjai buvo parūpinę keturis radijo telefonus) ši sovietų isterika nebuvo jaučiama, bet visi reporteriai keliavo laukdami, kad kažkas įvyks.

Tuo tarpu Akiračių Nr. 3 1986 m. V. Čiuprinskas visiškai skirtingai komentuoja:

(Akiračiai aplamai)

Linkiu ir ateinančiais metais drožti tiesą iš peties, kad daugiau tautiečiai aukotų spaudai, o ne pasivažinėjimams į kažkokias Kopenhagas, kur, be samdytų korespondentų, niekas nieko rimto ten daugiau nematė, tik pablogino keliones į okupuotą tėvynę.

V. Čiuprinskas
Kanada
Akiračiai 1986 kovos Nr. 3.

Iš piršto išlaužtas sam-

dytų korespondentų terminas visiškai netinka — pramanytas. 51 keliavęs reporteris laivu užsimokėjo už savo kelionę — tad kaip jis samdytas?

Pasaulio Lietuvis savo balandžio mėn. 1986 m. Nr. 5 deda to paties V. Čiuprinsko:

PADRIKOS MINTYS IR KOMENTARAI

Praėjusiais metais plačiai mūsų spaudoje nuskambėjo džiaugsmas tų, kuriems teko tą malonumą pergyventi, pilnai apmokėtas keliones laivu ir kitom priemonėm. Žinoma, įdomu plaukti, kai tave saugo "patikimi" Baltijos jūros "viešpačiai". Tačiau propagandos svoris ir nauda sutilpo vyriausiu rengėjų galvose ir kišenėse, be abejo, iš mūsų dosnių kišenių ir grįžus, gausiau doleriukai byra į tą patį katilą, vis laisvės vardan.

O kad taip ta kelionės suma būtų pasiekus Lietuvistikos katedrą, o jos absolventus — kelios kuklios stipendijos, už keletos metų galėtumėm turėti pakaitų ne tik politikam, bet ir kultūrininkam. O kaip mums jau dabar reikia jaunų lituanistų, filosofų, gal ir teologų. Iš kur jie gims? Ar iš laisvės laivo, ar iš patriotų tėvų, kurie jau dabar turi kandidatų, tik neturi lėšų jiems paruošti.

Toliau V. Čiuprinskas savo komentaruose pasidžiaugia buvusiu iš Lietuvos literatūrininkų viešnagė. Čia Amerikoje savo komentarus baigdamas:

Tad, broliai ir sesės, pabuskim iš miego! Pradėkim vadovautis savais protais ir savom patirtim. Remkim lietuvišką bendruomenę, nepaisant iš kokios raidės ji būtų rašoma. Gana tuščių žodžių, reikia jau darbų. Lituanistikos katedra tebūna mums švyturys ateities kartom, lietuviškom širdim ugdyti.

Mūsų lietuviška Bendruomenė yra pajėgi atstovauti mums ir Baltuosiuose Rūmuose, ir Valstybės departamente. Jai nereikia iš partijų likučių sudaryto komiteto pagalbos. Tik mums visiems, po pasaulį išiblaškiusiems lietuviams, reikia vieningos dvasios, ryžto ir sąmoningos sampratos, kas mes esam? Klausiu dar kartą be jokių išsisukinėjimų?

V. Čiuprinskas

Pasaulio Lietuvis Nr. 4
1986 Balandis

Atrodo Pasaulio Lietuvis įdėto V. Čiuprinsko komentarai yra nervuotas visko maišymas su viskuo, o pradžioje tų komentarų tartas kaltinimas (taip pat iš piršto išlaužtas) doleriukas pačiam Pasaulio Lietuvii garbės nedaro.

Ambasadoriaus prie Jungtinių Tautų Vernon A. Walters pavaduotojas Herbert Oken kalbėdamas nesenai Baltų Lygos suruoštoje žmogaus teisių konferencijoje Los Angeles prisiminė šį žygį šiais pagal korespondento J. K. J. perduotais žodžiais:

"Pagerėjimas žmogaus teisių

Dr. Danielius Degėsys, buv. Vilties draugijos pirmininkas skaito pranešimą Vilties draugijos narių suvažiavime.

VL Gilio nuotr.

PADĖKITE IŠLAIKYTI DIRVOS TĖSTINUMĄ

Dr. Danieliaus Degėsio, Vilties draugijos valdybos pirmininko pranešimas, skaitytas Vilties draugijos narių susirinkime š. m. gegužės 25 d. Los Angeles, Calif.

Clevelande įvykusiame Vilties draugijos suvažiavime, 1984 metais gegužės 26-tą dieną, buvo išrinkta draugijos valdyba iš šių asmenų: Jono Jurkūno, Kazimiero Pociaus, ir Mečio Valiukėno — gyvenančių Chicagoje ir Alekso Laikūno ir Danieliaus Degėsio gyvenančių Clevelande. Pirmininko pareigos buvo patikėtos man. Pirmo vicepirmininko pareigas sutiko priimti Jonas Jurkūnas ir Kazimieras Pocius; sekretoriaus — Mečys Valiukėnas.

Šios valdybos veikloje buvo numatyti du svarbūs uždaviniai, būtent, Dirvos 70-ties metų sukakties minėjimo ruošą ir Dirvos vaju jos ekonominiam užnugariui stiprinti. Šių gana didelių darbų vykdymui mes talkon pakvietėm Amerikos Lietuvių Tautinės Są-

jungos valdybą. Tokio bendro darbo aptarimui, 1984 metų rugpiučio 4 dieną buvo suauktas abiejų valdybų bendras posėdis, įvykęs inž. Jono ir Vincentinos Jurkūno rezidencijoje, Beverly Shores. Buvo nutarta Dirvos sukakties minėjimą pradėti 1985 metų pavasarį ir jį jungti kartu su Dirvos vaju. Dr. Leonas Kriaučeliūnas sutiko sudaryti tam reikalui komitetą. Reikia pasakyti, kad jo sudarytas komitetas labai sėkmingai atliko apsiimtą darbą sutelkdamas 100 tūkstančių dolerių kapitalą Dirvos užnugariui stiprinti. Prie šio komiteto sėkmingo darbo daug prisidėjo dr. Kriaučeliūno energija ir jo organizacinis sugebėjimas. Už jo taip gražiai atliktą darbą Vilties draugijos valdyba atsidėkodama ir įvertindama jo pastangas vaju užbaigimo proga Chicagoje, Jaunimo Centre, 1985 m. spalio mėn. 12 d. jam įteikė žymenį.

Dirvos minėjimo užbaigtuvės buvo suruoštos Clevelande gruodžio pirmą dieną, 1985 metais. Prie Dirvos sukaktuvinio užbaigtuvių minėjimo sėkmės daug prisidėjo Los Angeles vyrų kvartetas, kurio puikus koncertas paliko labai malonų įspūdį Clevelando lietuviams. Šis Los Angeles vyrų kvarteto koncertas buvo graži dovana Dirvai, nes kvartetas nei už kelionę, nei už koncertą atlyginimo nemė. Vilties draugija jiems už tai yra tikrai dėkinga.

Praėjus Vilties draugijos suvažiavimas buvo įpareigojęs valdybą išstudijuoti ir jeigu galima, gauti iš IRS Vilties draugijai pripažinimą, kad aukos duodamos Vilčiai galėtų būti nuškaitomos nuo valstybinių mokesčių. Darbui įpusėjus valdybos narių tarpe atsirado nuomonių, kad mes šio klausimo be Vilties draugijos suvažiavimo išspręsti (Nukelta į 8 psl.)

būklės Pabaltijo valstybėse gali būti sunkiau pasiekiamas negu Sovietų Sąjungoje. Kaip anksčiau minėjau, sovietai ypatingai yra jautrūs baltų disidentizmui, nes jis reiškia nacionalinį balsą. Nacionalizmo ir separatizmo pasireiškimas sovietus baugina. Tai gali gerai pailustruoti sovietų spaudos stiprios negatyvios reakcijos prieš praėjusių metų "taikos ir laisvės žygį" Baltijos jūroje..."

Argi mes galime stabdyti Lietuvoje pasireiškiantį tą nacionalinį balsą? Baltijos jūra žygis ir buvo priemonė, kad Europa išgirstų tą balsą, jį komentuotų ir kad tas balsas nešėtų laisvės pavasarį. Ar tas pavasaris išauš, priklausys mažai ir nuo mūsų darbo, ne vien tik nuo mūsų norų. (Bus daugiau)

TARPTAUTINĖ PADĖTIS IR LIETUVOS BYLA...

(Atkelta iš 1 psl.)

1915 m. rugsėjo 18 d. vokiečių kariuomenė užėmė Vilnių, jos vadas grafas Pfailis Vilnių pavadino 'Lenkijos karalystės perlu'. Po metų 1916 m. lapkričio 5 d. Vokietijos kaizeris ir Austrijos imperatorius pažadėjo atstatyti Lenkijos valstybę, tuo tarpu Lietuvos ateitis nebuvo konkrečiai numatyta. 1917 m. Lietuvos lenkų vardu buvo pasiūstas reikalavimas Berlynui, prašant Lietuvą prijungti prie Lenkijos, duodant Lietuvai savivaldą.

Tarptautinė padėtis smarkiai kito. Bolševikų revoliucija sunaikino caro Rusiją, 1918 m. spalio 12 d. kapituliavo prieš Vakarus Austrija, lapkričio 9 patį Vokietiją. Naujai susikūrusi bolševikų valstybė anksčiau pasirašiusi Brest Litovsko taikos sutartį su Vokietija, lapkričio 13 d. pasiskelbė tą sutartį anuliuojanti ir pasiuntė savo ginkluotus gaujas į Vakarus. To laukiant, kapituliavusi Vokietija paliaubų sutartimi buvo įpareigota savo kariuomenę dar palikti Pabaltijje. Tai sukėlė vilčių Berlyne. Viena ministerijos memorandumė rašoma:

"Nuo Lenkijos susidarymo mes suinteresuoti, kad jos šiaurėje būtų Lietuvos valstybė, kuri turės atlaikyti visą besiveržiančios prie jūros Lenkijos spaudimą. (Jie dar nenumatė, kad Len-

kija gaus 'koridorių' į jūrą per buv. Vokietijos teritoriją). Dėl savo prieštaravimų su ja Lietuva ieškos glaudžių santykių su mumis ir bus mums priedanga prieš Lenkiją, o taip pat placdarmas prieš Rusiją."

Už tat suprantama, kad Pilsudskis 1919 m. gegužės mėn. rašė Lietuvos-Baltarusijos fronto vadui gen. S. Šeptyckiui, kad dėl Lietuvos dar nieko konkrečiau nėra nusprendęs, nes viskas

"deja, visų pirma priklauso nuo to ar vokiečiai pasirašys (Versalio) sutartį ir išeis iš Lietuvos ar ne."

O Lenkijos delegacijai Paryžiuje jis pranešė:

"Dabar apie Lietuvą. To klausimo negalėjau išspręsti iki šiol ir manau neišspręsiu iki tol, kol Lietuvoje didelę galią turės vokiečiai."

Toliau Vakaruose Prancūzija norėjo stiprios Lenkijos kaip užtvaras prieš bolševikus ir kartu kaip grėsmės Vokietijai. Anglai buvo palankesni Lietuvai ne iš simpatijos, bet dėl to, kad būkštavo Lenkijos hegemonijos Europoje. Jie 1919 m. gavo Pilsudskio pažadą nepulti Lietuvos, jei Lietuva atitrauktų savo karines jėgas nuo demarkacinės linijos su lenkais kovai su bermontininkais, į kuriuos išsigimė Pabaltijje

palikta vokiečių kariuomenė. Anglija jau 1919 m. rugsėjo 25 d. Lietuvą pripažino de facto, Prancūzija 1920 m. gegužės 11 d.

Nugalėtos Vokietijos įtakai visai sumažėjus, Pilsudskis bandė nepalankią Lenkijai Lietuvos vyriausybę pakeisti perversmu, kuris prasidėjo 1919 m. rugpiučio 27 d., bet jauni Lietuvos saugumo organai su juo lengvai susidorojo. Pasiūsti sukilėliams padėti Lenkijos kariuomenės, Pilsudskis nesiryzo. Nepaisant to iš Lietuvos vyriausybės pusės ir toliau netrūko norų susitarti su Lenkija. Toji tačiau prieš akis turėjo didesnių sumanymų. Balandžio 25 d. ji puolė bolševikus, Anglija tame kare pasiskelbė neutrali, tačiau kartu su Prancūzijos ir JAV karinėmis misijom darė spaudimą į Lietuvą nepasinaudoti tuo karu. Balandžio 30 d. Lietuva pasižadėjo Lenkijos nepulti.

Kai karo laimė Lenkiją apleido, Lenkijai labai parūpo jos fronto kairiojo sparno saugumas. 1920 m. liepos 4 d. Lenkija pripažino Lietuvą de facto.

Tuo pačiu laiku vyko Lietuvos-komunistinės Rusijos taikos derybos. Savaime aišku, kad įvykiai fronte turėjo įtakos į abiejų delegacijų nusistatymus. Tuo pasinaudodama ir Anglija bandė kaip nors sutaikinti Lietuvą su Lenkija. Taip birželio 9 d. Lietuvos užsienio reikalų ministerija tele-

grama Lietuvos delegacijai pranešė, kad

"lietuvių-lenkų klausimui išrišti Anglija žada pavartoti visą savo įtaką."

Susidariusi tuo metu tarptautinė padėtis padiktavo labai palankią Lietuvai taikos sutartį, su visos Vilniaus gubernijos pripažinimu. Sutartis buvo pasirašyta liepos 12 d., bet jau liepos 10 d. Lenkijos min. pirm. Grabskis, ieškodamas Entantės pagalbos prieš sovietus, irgi pažadėjo Lietuvai grąžinti Vilnių. To pasekoje Lietuva galėjo atgauti Vilnių ir pagal sutartį su sovietais ir su lenkais, Deja, karo laimei vėl pasisukus ir bolševikams traukiantys, lenkai suorganizavo gen. Želigovskio 'sukilimą', kuris neva tai sukiles prieš savo vadovybę puolė Vilnių. Tuo tarpu bene 3/4 Lietuvos kariuomenės buvo Suvalkų karšte ir lenkams užėmus Varėnos geležinkelio mazgą, nebuvo kaip jos greitai permesti. Želigovs-

kio 'kariuomenė' sudarė 15,393 kariai. Lietuva tuo metu turėjo 16,588 pėstininkus ir kiek kitų rūšių karių, deja, jų dauguma buvo Suvalkijoje. Logiška būtų susidariusią padėtį išspręsti gyventojų atsiklausimu — plebiscitu. Žepkai tės teigimu, lenkai jo bijojo, nes Vilniaus gyventojai buvo labai nepatenkinti Želigovskio kariais ir jų elgesiu. Už tat lenkai buvo laimingi, kai ir Lietuvos vyriausybė plebiscito idėją atmetė. Tarp kitko ir dėl to, kad tai prieštaravo sutarčiai su sovietais Sąjunga, pripažinusiai Vilnių Lietuvai.

Visa tai įrodo, kad ir palyginti palankus tarptautinės padėties susiklostymas neišskiria ir lokalinio elemento reikšmės.

(Bus daugiau)

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

REMKIME TAUTOS FONDA

nes tik nuo mūsų priklauso kiek esame pajėgūs ginti ok. Lietuvos bylą laisvajame pasaulyje.

Neužmirškime LIETUVOS LAISVĖS IŽDO pagerbdami savo artimųjų atmintį ar tvarkydami savo palikimų reikalus.

Jūsų auka TAUTOS FONDUI paremia ELTA biuletenių leidimą 6 kalbomis ir padeda skleisti informaciją apie tikrą padėtį ok. Lietuvoje.

Visos aukos atleidžiamos nuo federalinių mokesčių

TAUTOS FONDAS

LITHUANIAN NATIONAL FOUNDATION, INC.

P. O. Box 21073

Woodhaven, N. Y. 11421

Nuo Šakmano iki Sidzikausko... (9)

Prestono paskalos

Apie Nepriklausomos Lietuvos asmenybes

40. Šakmanas, majoras. Gimęs 1899 m. Spirakių km. Šiaulių aps. Kariuomenės savanoris ir baigė karo aviacijos mokyklą. 1927 m. paskirtas prezidento Smetonos adjutantu. Iš to posto pasitraukė 1937 m.

Nespalvingas individas. Vedė ir pasitraukė į savo dvarą.

41. Sidzikauskas, Vaclovas — gimęs 1893 m. Šakių apskr. Mokėsi Veiverių mokytojų seminarijoje ir Maskvos gimnazijoje, vėliau studijavo teisę Maskvos ir Berno universitetuose.

Lietuvos valstybės tarnybon įstojo 1918 m. lapkričio 12 d. kaip Teisingumo ministerijos reikalų vedėjas. 1919 m. pabaigoje perkeltas Užsienio reikalų ministerijon, gaudamas paskyrimą į Berlyno pasiuntinybę. Ėjo Lietuvos Charge d'Affaires pareigas Šveicarijoje ir Vokietijoje. 1924 m. paskirtas ministriu Berlyne ir 1931 m. ministriu Londone.

Sidzikauskas buvo laikomas vienu daugiausiai pasižymėjusiu Lietuvos diplomatų. Jis yra gerų manierų, greitai susigaudęs, inteligentiškas, bet palinkęs į pasikarščiavimą (but inclined to effervescence).

Jam išvykus į Londoną, jo įpėdinis Berlyne rado kai kurių neskanių finansinių manipuliacijų dėl ko Kaune buvo pradėtas tardymas. 1935 m. balandžio mėn. Sidzikauskas buvo disciplinarinio teismo išteisintas, tačiau tas ištei-

sinimas neįtikino jo kai kurių kolegų Užsienio reikalų ministerijoje. Jie priešintusi jo naujam paskyrimui.

1937 m. Sidzikauskas buvo paskirtas Lietuvos Shell bendrovės direktorium ir toliau puoselėję savo kontaktus Britanijoje. 1939 m. birželio mėn. 12 d. išrinktas lietuvių-britų draugijos pirmininku.

(V. Sidzikauskas savo atsimimuose DIRVOJE 1978 m. kovo 16 d. taip nušvietė savo bylą:

1932 m. jis, talkininkaudamas užs. reik. min. Zauniui, turėjus Tautų Sąjungos Tarybos posėdyje dramatišką susikirtimą su Vokietijos užs. reik. min. valstybės sekretorium von Buelow dėl Klaipėdos direktorijos pirm. Boetherio atleidimo. Buelow privačiai pareiškęs savo pasipiktinimą jo, Sidzikausko, laikysena.

"Netrukus po to — rašo Sidzikauskas — Kauną pasiekė sūdas prieš mane. Esą trys garbės konsulai Vokietijoje, kurie buvo rekomenduoti mūsų buv. gen. konsulo Berlyne Beno Giršavičiaus, ir mano pristatymu, 1926 m. vyriausybės paskirti garbės konsulai, davę man reprezentacijos ar labdaros reikalus tam tikras markių sumas — viso, to meto kursu, apie \$16,000, o aš tų sumų neįtraukęs į pasiuntinybės knygas. Tos prasmės žinutė pasirodė ir Berlyno laikraštyje 'Vossische Zeitung'."

Po laimėjimo Haagos Tarp. Tribunole, kur buvo sprendžiamas Boetherio atleidimo teisėtumo klausimas, ir byla laimėta, Lietuvą atstovaujant Sidzi-

kaskui:

"Lietuvos vyriausybę pasiekė sustiprinti kaltinimai... Buvau nustebintas ir įžeistas prezidento A. Smetonos sugestija per dr. Zaunių negrįžti Lietuvon, o apsigyventi Prancūzijos Rivieroje."

1934 m. Sidzikauskas, atvykęs į Kauną, sutarė su min. pirm. J. Tūbeliu tą aferą pavesti ištirti prof. P. Leonui. Tas rado Sidzikauską visai nekaltu, tačiau gandai nesiliovė. Sidzikauskas tada paprašęs formalaus tardymo.

Į Berlyną buvo pasiūstas vokiečių kilmės teismo tardytojas Balbachas, kuris gavęs tų konsulų paliudijimus, kad jie iš tikro davę tam tikras sumas. Bylą sprendžiant Kauno Apygardos teisme, jie buvo pakviesti liudininkais, bet neatvyko.

Apyg. teismas 2 balsais prieš 1 V. Sidzikauską nubaudė lygtinai, bet Apeliaciniai Rūmai tą sprendimą panaikino ir jį išteisino. Tačiau grįžti į diplomatinę tarnybą Sidzikauskui jau nesinorėjo. Kaip tik tuo metu — 1936 m. jis gavęs T. T. Prestono pasiūlymą būti Shell direktorium.

Po penkių metų, Sidzikauskui pabėgus į Vokietiją, ir jį ten suėmus, jis patyręs iš jį tardančių Gestapo valdininkų, kad Beno Giršavičius, išreikalavęs iš tų garbės konsulų pinigų, jų neperdavęs pasiuntinybei, bet pats juos sunaudojęs, nes buvo prasilošęs Monte Carlo ruletėje. Giršavičius vėliau apsigyvenęs Paryžiuje, kur po kiek laiko su žmona rastas nusiudijęs virtuvės dujomis.

Lietuvą tos bylos metu Berlyne atstovavo dr. J. Šaulys. Savo atsiminimų 1979 m. sausio 18 d. tęsinyje V. Sidzikauskas tarp kitko rašo:

"Po pasikalbėjimo (1948 metais) dr. Šaulys atsiveikino su Lozoraičiu, o mane pakvietė į Villa Mafalda, kur manęs laukė staigmena. Visų pirma dr. Šaulys ištiesė man ranką siūlydamas užmiršti nemalonią praeitį, kuri buvo gerokai sudrumsčiusi anksčiau turėtus draugiškus santykius, pasiūlė tuos santykius atstatyti ir mane prašė atleisti už jo vaidmenį 1934 m. įvykiuose, dėl kurių aš pasitraukiau iš diplomatinės tarnybos."

V. M.

(Bus daugiau)

Padėkite išlaikyti...

(Atkelta iš 6 psl.)

negalime. Pagal IRS nuostatus, organizacija turinti tokių pripažinimą, likvidacijos atveju savo turtą turi perleisti kitai toki pat pripažinimą turinčiai organizacijai ir tas turi būti įrašyta į organizacijos įstatus, patvirtintus organizacijos narių susirinkime. Vilties draugijos įstatų 5-to straipsnio 5-tas paragrafas nusako, kad likvidacijos atveju Vilties draugijos turtas perduodamas Tautinei Sąjungai, jei likviduoti nutaręs susirinkimas nepriima kitokio nutarimo. Deja, Tautinė Sąjunga tokio IRS pripažinimo neturi, todėl mes jai turtą likvidacijos atveju perleisti negalėtumėm. Norint Vilties draugijai gauti IRS pripažinimą visų pirma reikia keisti draugijos įstatus. Ar jie keistini? Siūlau šiuo klausimu susirinkimą pasisakyti.

Be šių minėtų reikalų mums taip pat rūpėjo Dirvos testinimas.

Mes turime tik vieną redaktorių. Kas gi atsiktų su Dirvos leidimu redaktoriui susirgus? Mes neturime paruošto tokiam darbui padėjėjo. Jeigu turėtumėm stiprų ekonominį užnugarį būtų lengviau kvalifikuotą redaktoriaus padėjėją gauti. Tiesa, mes esame gavę keletą testamentinių palikimų, deja, šie palikimai nesudaro didesnės apčiuopiamos sumos, todėl redaktoriaus padėjėjo klausimas ir liko neišspręstas. O vis dėlto, jeigu mums rūpi, kad Dirvos leidimas nenutrūktų, mes turime apie šį reikalą visi labai rimtai pagalvoti dabar. Todėl aš prašau jus ir šiuo reikalu pasisakyti.

Paskutinių keturių mėnesių eigoje Dirva nustojo 30-ties skaitytojų. Kai kurie jų mirė, kiti atsisakė Dirvos ir dar kitiems Dirvos siuntinėjimas buvo sustabdytas, nes jie nesumokėjo prenumeratos. Bet vietoje tų 30 nustotų prenumeratorių mes gavome 48 naujus. Šis, kad ir nedidelis prieauglis rodo, kad Dirva skaitytojams patinka ir, kad redaktorių išlaiko laikraštį patrauklų ir įdomų. Žinoma, prie Dirvos turinio daug prisideda jos bendradarbiai, kaip Vytautas Meškauskas, Antanas Juodvalkis, Vytautas Alantas, Stasys Santvaras, Aurelija Balasaitienė-Žitkienė, dr. Juozas Jakštas, Mečys Valiukėnas, Emilija Čekienė, Jūratė De Rosales Statkutė, Rūta Sakienė, Juozas Žygas, Jurgis Janušaitis, Antanas Laukaitis, Kazimieras Barėnas, dr. Antanas Butkus, J. Varčius bei foto korespondentai Vladas Bacevičius, V. Račkauskas, J. Velykis, J. Tamulaitis ir daugelis rečiau talkininkau-

Keliu kepurę prieš jaunimą! — tai žodžiai, pasakyti ne šiaip žiūrovo, bet Los Angeles Dramos Sambūrio įsteigėjo Juozo Kaributo, sėdinčio šalia manęs Vinco Mykolaičio - Putino dramos "Valdovas" veikalo užuolaidai nusileidžiant. Gal visi jauni žmonės norėtų būti artistais, bet išeiti pirmąjį kartą į sceną su tokio svorio veikalu jau tikrai reikalauja drąsos, — ir gero režisieriaus.

Reikalavimus su kaupu išpildė ir patyrė, ir jaunieji mūsų Dramos Sambūrio artistai. Pakilo užuolaida ir pamazų užsimiršome, kur esame. Tapome senosios Lietuvos dalimi, išgyvenome į tuolaikinio gyvenimo geisumus, skausmus ir svajones. Valdžios troškimas, — ak, kaip mažai pasikeitė žmogus nuo tų laikų! Valdovo lazda, auksu spindinti karūna juk buvo per amžius simboliu valdžios ir galios siekiančių, nuo Kaino

jančių kitų. Todėl Vilties draugijos vardu aš noriu jiems visiems išreikšti didelę padėką, ypač Vytautui Meškauskui ir Antanui Juodvalkiui už nenuilstamą Dirvai savaitinį įnašą.

Negaliu užbaigti šio pranešimo nepadėkojęs mūsų mecenatui Simui Kašeliui, reguliariai rėmušiam ir teberemenčiam Dirvos novelių konkursą. Bet vis dėlto, didžiausias dėkui priklauso Dirvos skaitytojams ir jos rėmėjams, nes jeigu jų neturėtumėm nebūtų ir Dirvos.

Užbaigdamas savo pranešimą noriu padėkoti valdybos nariams aktyviai rėmušiams valdybos darbus, taip pat padėką priklauso Aleksui Laikūnui paruošusiam Dirvos sukakties progą jos 70-ties metų istoriją. Dirvos redaktoriui Vytautui Gedgaudui jau 27 metus gražiai, įdomiai ir kantriai redaguojančiam mūsų laikraštį Dirvą. Taip pat didelis dėkui šio suvažiavimo šeimininkams Rūtai Sakienai ir Jonui Petroniui, kurių didelis kruopštumas sudarė geras sąlygas mums čia suplaukti.

O dabar, mieli viltininkai aš kreipiuosi į Jus. Mus visus jungia bendra idėja, būtent, išlaikyti lietuviškos veiklos ir lietuviško žodžio testinimą. Be savo spaudos ir lietuviško žodžio bei lietuviškos veiklos mūsų ateinanti jaunoji karta vargu ar išsilaikys lietuviška. Mūsų laikraštis Dirva aktyviai jungiasi į šių idėjų skatinimą ir skleidimą, todėl mes ją ir turime remti taip, kad ji dar ilgus metus lankytų mus.

Putino 'Valdovo' premjera

Rūta Kleva Vidžiūnienė

ir Abelio. Tik šį kartą tai vyko mūsų žemėje, kurion tebetraukia ir šiandieną mūsų įskaudintas širdis.

Pertraukos metu girdėjau išpūdžius, o jie buvo pilni nuostabos ir džiaugsmo. "Pasijutau, kaip Kaulo teatro scenoje," "kiek darbo čia idėta, ir kokia puiki mūsų jaunimo lietuviška kalba! Dar nebuvau girdėjusi jaunimo taip gražiai kirčiuojant ir tariant!"

Tikra tiesa. Kažkaip įpratome, kad jų liežuvis nepajėgus ištarti taisyklingai mūsų senosios kalbos žodžių. Įpratome ir apsipratome. O štai atėjo Petras Maželis ir pareiškė, kad jam to negana. Ne tai, kad tie vaikai šeimos nebūtų nieko gavę, o visgi ne vienas iš naujųjų imigrantų vaikų nebesugeba sudėti padoraus šakniuo gimtąja tėvų kalba.

Putino "Valdovas" — tai žvilgsnis tiek į senovės santvarkos realybę, tiek į žmogų aplamai. Tiesa, žmogus kiek pasikeitė, bet valdovų sąžinės išmėtinėjimai kažkaip skamba reikšmingai visiems laikams. "Valdovas" yra poetiška drama. Kitaip juk ir negalėjo būti, turint galvoje šio autoriaus knygas ir eilėraščius. Tą lygsvarą tarp poezijos ir realybės yra itin sunku išlaikyti aktorui, kurio rolėje susiduria ir bendrinė žmonijos aistra siekti galios, ir lietuviška jautri siela. Šis neišvengiamas konfliktas laužia žmogų pusiau, — tą išvadą dariau stebėdama žiūrovus, kurių ne vienas braukė ašarą ir kentėjo drauge su kenčiančiais scenoje. O tai irgi jau šį tą sako ir apie aktorius, ir apie režisierių.

Visa problema "Valdove" — būti ir vadu, užkariautoju, iškeliančiu savo genties garbę, ir žmogum, tėvu. Juk negali turėti abiejų; palaimintai jaučiasi tautos, kurios neturi tokių jausmų, nei artimo meilės. Mums, lietuviams, deja buvo idėti abiejų jausmai.

"Valdovo" pastatymas buvo milžiniškas užsimojimas Los Angeles Dramos Sambūriui. Ir milžiniškas atsiekimas! Prapuolė deklamacija, prapuolė poza, valdovo Krušnos (Vince Dovydaičio) drebančios rankos ir lengvai virpą žandai bylojo apie vidinę aktoriaus įtampą, darant galutinius sprendimus. Gal tą geriausiai išreiškia anglo aktoriaus, jaunimo gero draugo, išsėdėjusio spektaklyje tris valandas nesuprantant nė vieno žodžio, tik paskaičiusio turimą veikalo santraukos vertimą, pasisakymas: "Po tiek metų čia, Los Angeleje, vėl pirmą kartą pasijutau, lyg

stebėčiau Šekspyro "Karių Lygą". Deja, — sakė jis, — Amerikos publikai toks veiklas nebūtų populiarus, nes jo negalėtum televizijoje suskaldyti reklamomis..." O muzikė Giedra Gudauskienė padarė įdomią pastabą, kad šis tekstas būtų puikus rašant išpūdingą operą, tiek jame yra įtampos ir tragikos.

Pavergęs svetimą gentį Krušną, besilgįs savo pavogto ir priešų stovykloje išauginto sūnaus, išspaudė ašarą žiūrovui savo puikia vaidyba ir nemeluotu pergyvenimu. Sigutė Mikutaitytė, kaip jo duktė Danguolė, pralenkė pati save. Tokios nemeluotos, nuoširdžios vaidybos, atskleidžiančios ir tėvą mylinčią dukterį, ir besilgiančią jauną moterį su aukštesniais idealais, sunku besutikti net pasaulinėse dramose. Pagarba jai! Antanas Kiškis, kaip Krušnos karžygis, paliko vientisą ir stiprų išpūdį, kas yra ne naujiena senam aktoriui Kiškiui. Gerda, — ak Gerda! — toji aistrų, valdžios troškimo ir pavydo plėšoma moteriškė, buvo pasakiškai gera (Ra-

munė Vitkienė). Jaunimo — Aloyzas Pečiulis, Tadas Dabšys, Arnoldas Kungys, bei Arvydas ir Sigitas Raulinaičiai sakė tikrą tiesą, kai jie tvirtino, kad jie mus apgavo: tikrai nesitikėjome tokios puikios valdybos, gal net išskirtinai paminint dėkingą sukčiaus rolę turėjusį Kungį, nuo kurio, kaip vėliau jam juokavau, tikrai nepirkčiau vartoto automobilio.

Negali, žmogus, nesugrįžti prie pradžios. Tą vakarą radijo valandėlėje minėjau, kad būsime nukelti į senovinę pagonių Lietuvą. Dekoracijos buvo pasakiškos, rūbai, pagal P. Maželio eskizus, buvo pasiūti akt. Emos Dovydaitienės. Visa kieta aplinka, su dekoratyviniais žibintais, kailiniais kilimais ir puošniu valdovo guoliu irgi buvo režisieriaus Petro Maželio vaisiai. Tiek, ka jis visad mūsų padangėje! Puikus ir subtilus buvo akt. Algimanto žemaitaičio apšvietimas, perdirbęs mūsų neįaukią salę į senosios Lietuvos aplinką.

Veiklas turėtų būti pakartotas ir čia, ir kitur. Giliausia padėka režisieriui, aktoriams ir visam Dramos Sambūriui, su teikusiems mums šį neeilinį pergyvenimą.

DOVANŲ PARDUOTUVĖ

PATRIA

2646 West 71st Street,
Chicago, Ill. 60629

Gintarai, tautodailė, laikrodžiai, brangenybės, TV, elektronika, pardavimas ir taisymas.

Savininkai Fr. ir A. Šlutai,
telef. (312) 778-2100

Mažosios Lietuvos Fondas

217 BEDBROOK AVE. MONTREAL-WEST, QUE.,
CANADA H4X 1S2

ISIJUNKIME Į MAŽOSIOS LIETUVOS FONDA ŠIANDIEN! TAPDAMI RĖMĖJAIS: 10 dol. Gaudami visus aplinkraščius ir nuolatinę informaciją.

NARIAIS 100 dol. metinis arba 1000 dol. vienkartinis mokestis. Gaudami viską kaip aukščiau, menišką pažymėnimą, visas Fondo išleistas knygas su nario pavardės paminėjimu.

MECENATAIS 1001 dol. ir daugiau. Gaudami viską kaip aukščiau su privilegija pasirinkti knygą finansavimui. STEIGĖJAIS 3000 dol. Gaudami kaip aukščiau su nuotrauka vieno pasirinkto knygoj.

- ☐ TAIP noriu įsijungti.
- ☐ Pridedu čekį sumoje:
- ☐ Atsiųsiu čekį.

Data:

VARDAS IR PAVARDE

ADRESAS

ZIP CODE

TELEFONAS

(19-23)

Statoma laisvės kovų opera Vilius Telis

Antanas Juodvalkis

Lietuvių opera Chicagoje, ruošdamasi paminėti 30-tą veiklos sukaktį, paruošė italų kompozitoriaus GIOCCINO ANTONIO ROSSINI (1792-1868) populiarią 4 veiksmų operą — **VILIŲ TELĮ**. Libretą išvertė poetas Stasys Santvaras.

Operos valdyba, pirminkaujama Vytauto Radžiaus, š. m. gegužės 17 d. žadeikių pastogėje, sukvietė spaudos bei radijo darbuotojus ir supažindino su statoma G. A. Rossini opera Vilius Telis. Čia nevaizduojamos įprastos operai meilės scenos ir karaliaus dvaro intrigos, bet šveicarų tautos išsilaisvinimo kova iš Austrijos vergijos. Per visus 4 veiksmus vyksta išsilaisvinimo kova, atitinkanti ir mūsų šių dienų padėčiai. Įpinta ir meilės scenų tarp kovotojo ir prispaudėjų princesės.

Trumpas turinys. Vilius Telis slapta organizuoja okupantams pasipriešinimą ir prisidengus šventės ruošimui, moko jaunimą taikliai šaudyti strėlėmis.

Šventę sudrumsčia netikėtas įvykis, nes vienas kovotojas nužudo okupanto pareigūną, norėjusį pagrobti jo dukterį. Vilius Telis, kaip patyręs irklotojas, jį perkelia į kitą ežero pusę. Su savo kariais atvykęs žiaurusis leitenantas Rudolfas reikalauja pasakyti, kas paslėpė piemenį Lentholdą. Visiems tylint, prabyla senelis Melchalis ir pasako, kad šiame krašte niekšų nėra. Įpykęs leit. Rudolfas suima senelį, o minia dainuoja skundo dainą.

Antrame veiksmo Arnoldas (senelio sūnus) susitinka su princese Matilda, kuri įtikinėja, kad valdovas padarys jiems išimtį ir leis tuoktis, nors juos skiria neperžengiama socialinė padėtis. Vilius Telis mato Arnoldo meilę priešo princesei ir nori patraukti laisvės kovotojų pusėn. V. Telis praneša Arnoldui, kad jo tėvas Melchalis yra nužudytas. Arnoldas prisiekia keršyti žudikui ir neatšaukiamai įsijungia į laisvės kovą. Renkasi laisvės kovotojai iš trijų kantonų: Unterwald, Uri ir Šveicarų.

Visiems susirinkus, Vilius Telis į juos kreipiasi: Jau artėja grumtynių pergalė lemtinga, Pralėks mirtis žaliom pakalnėm, Atėjo valanda, pakilsim kovon Iš tirono kėslių čia teliks pelenai.

Vyrai prisiekia:

Garbe prisiekiam ir lemtim, Sava diena, vaikų rytojūm, Prisiekiam Viešpaties vardu, Kad mes įveiksim pavergėją!

Trečiame veiksmo, gubernatorius Gesleris organizuoja šveicarijos pavergimo festivalį. Šokių metu, Gesleris įsako šveicarams nusilenkti prieš jo kepurę. Šveicarai nenorom eina ir lenkiasi, tik Telis ir jo sūnus Jemmy lieka stovėti. Rudolfas atpažįsta Vilių Telį ir pasako Gesleriui. Šis įsako Teliui paimti lanką ir strėlę nušauti nuo sūniau Jemmy galvos padėtą obuolį. Visi džiaugiasi, bet Teliui iškrinta paslėpta strėlė ir tai pamato Gesleris. Telis prisipažįsta, kad antroji strėlė buvo skirta pačiam Gesleriui, jei būtų žuvęs jo sūnus Jemmy. Abu suimami, bet Matildai prašant, sūnus Jemmy paleidžiamas, o tėvas pasmerkiamas mirti salos tvirtovėje.

Ketvirtas veiksmas prasideda Arnoldo tėviškėje, kurioje susirinkę kovotojai prašo Arnoldą vadovauti laisvės kovoms, nes jų vadą Vilius Telis suimtas.

Antroje scenoje, prie Lucernos ežero, įvyksta džiugušmingas, motinos Hedwigos ir sūnaus Jemmy susitikimas, kuriuo pasirūpino Matilda. Gaisru duodamas signalas pradėti laisvės kovas. Audra blaško ežere laivą, kuriuo Telis gabenamas į salos tvirtovę, laivas negali pasiekti krantą. Audros blaškoma laivą perima valdyti Vilius Telis ir priartėjęs prie kranto pats iššoka, o laivą pastumia atgal į ežero bangas.

Staiga pasirodo Gesleris pilnas keršto, bet Telio paleista taikli strėlė, pakerta tironą, o laisvės kovotojai galutinai išlaisvina kraštą iš vergijos.

Viliaus Telio opera skiriama prisiminti 1941 metų partizanų vestas kovas, išsivaduojant iš raudonųjų rusų atneštos vergijos, o taip pat ir pokario laisvės kovotojus, pasipriešinusius naujai okupacijai. Operoje vedama laisvės kova baigiasi tautos išsilaisvinimu. O kada mūsų tauta sulauks laisvės ryto?!

Kaip žinome, Lietuvių operos stiprybė buvo ir tebėra jos chorai — mišrus, moterų ir vyrų. Viliaus Telio operoje chorai turi daugiau progų dainuoti, kaip kitose operuose. Dirigento Arūno (Roberto) Kaminsko ir chormeisterių — Audronės Gaižiūnienės ir Alfonso Gečo pastangų dėka, operos choras yra vienas iš pirmaujančių, o gal ir geriausias iš dabar esančių lietuvių chorų išeivijoje.

Į Viliaus Telio operą yra įsijungę geriausi mūsų solistai: kolaratūrinis sopra-

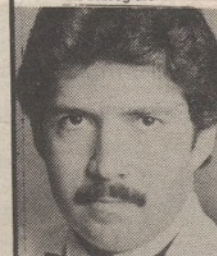
A. Kaminskas,
Dirigentas

A. Gečas,
Chormeisteris

V. Karosaitė,
Choreografė

D. Rowader,
Arnoldas

A. Gaižiūnienė,
Jemmy, Chormeisterė

V. Paulionis,
Gubernatorius

LIETUVIŲ OPERA

30 metų sukaktis

ROSSINI

4 v. opera

VILIUS TELIS

1986 m.

Birželio 14 d., 7:30 val. vak.
Birželio 15 d., 3:00 val. popiet

Morton HS Auditorijoje
2423 S. Austin Blvd.
Cicero, Illinois

Diriguoja **ARŪNAS KAMINSKAS**

Bilietai — 25, 20, 15 ir 10 dol.
Gaunami Vaznelių prekyboje:
2501 W. 71st St.
Chicago, IL 60629
312-471-1424

Paštu bilietai užsakomi tuo pačiu adresu,
tik čekį išrašant **Lithuanian Opera Co.**,
pavadinimu

Ten pat gaunami ir autobusų bilietai

Visus ir iš visur kviečiame atvykti
į spektaklius ir kartu pagerbti

Per 45 metus žuvusius už Lietuvos laisvę!

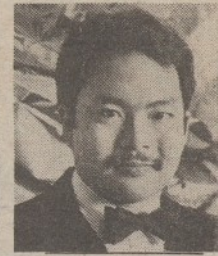
J. Savrimas,
Rudolfas

B. Kazėnas,
Leutholdas

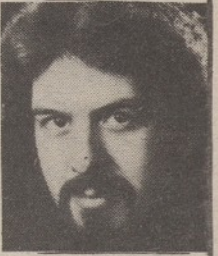
V. Momkus,
Medžiotojas

E. Ozaki,
Žvejys

P. Amster,
Režisierius

T. Zielinski,
Vilius Telis

G. Čapkauskienė,
Matilda

A. Stempužienė,
Jadvyga

J. Vaznelis,
Melchalis, Walter Furst

nas Gina Čapkauskienė (Matilda) iš Montrealio, mezzo sopranas Aldona Stempužienė (Hedviga) iš Clevelando, Audronė Simonaitytė-Gaižiūnienė (Jemmy) iš Rockfordo, Ill., bosas Jonas Vaznelis (Melchalis ir Walter Furst) iš Chicago, baritonas Vytautas Paulionis (Geisler) iš Toronto, Bronius Kazėnas (Leutholdas) iš Clevelando, tenoras Julius Savrimas (Rudolfas) iš Chicago ir Vaclovas Momkus (medžiotojas) iš Chicago. Talkina ir vietos amerikiečiai: tenoras Darrell Rowader (Arnoldas), baritonas Thomas Zielinski (Vilius Telis), Edward Ozaki (Ruodi, žvejas).

Vakaro pokalbyje dalyvavo visa operos valdyba, dirigentas A. Kaminskas ir keli solistai: Gina Čapkauskienė, Aldona Stempužienė, Audronė Gaižiūnienė, Jonas Vaznelis, o taip pat ir choreografė Violeta Karosaitė. Visi vieningai pareiškė, kad opera įdomi ir prasminga, daug choro dainų, masinių scenų, šurpą keliančių prieštaraus žodžių, puikus bale-tas ir gražios dekoracijos.

Baigiant 30-tą sezoną, operos valdybai rūpestį kelia finansai. Normaliai už parduotus bilietus gaunama tik 35-40% viso biudžeto. Likusieji 60-65% padengia ma mecenatų aukomis ir kitais būdais sukaupomis pajamomis (koncertai, loterija, baliai). Operos valdyba kviečia visus lietuvius su draugais ir pažįstamais dalyvauti spektakliuose, nusiperkant bilietus ir įteikiant auką.

Lietuvių opera yra unikumas tarp gausių etninių grupių. Chicagoje nėra kitos etninės grupės, kuri turėtų savo operą. Yra bandę lenkai ir kiti, bet žybteli tik vienkartiniais pastatytais. Lietuviai gali didžiuotis turėdami savo operą, Lietuvistikos katedrą, kelių milijonų dolerių Lietuvių Fondą ir kitas reikšmingas įstaigas.

Prie Lietuvių operos išlaikymo galėtų prisidėti ir toliau nuo Chicagos gyvenantieji lietuviai, ypač tie, kurie iš čia yra persikėlę kitur. Lietuvių opera labai daug prisideda ir prie Lietuvos vardo garsinimo bei populiarinimo, todėl dera ją

visiems remti.

Lietuvių operos vardu išrašytus čekius siųskite išdininkui: Algirdas Putrius, 4340 W. Marquette Road, Chicago, Ill. 60629, telef. 312-735-3061.

Operos Vilius Telis spektakliai įvyks š. m. birželio 14 d. 7:30 val. vak. ir birželio 15 d. 3 val. p. p. Morton East High School auditorijoje, 2423 So. Austin Blvd., Cicero, Ill.

Bilietus įsigyti ar užsisakyti galima Vaznelių Gifts International prekyboje, 2501 W. 71st St., Chicago, Ill. 60629, telef. (312) 471-1424.

Lietuvių operos valdybą sudaro: pirm. Vytautas Radzius (6624 So. Talman Ave., Chicago, Ill. 60629, telef. 312-737-0235.), vicepirmininkai Vaclovas Momkus, Eglė Rūkštelytė-Sundstrom, Jurgis Vidžiūnas, sekretorė Valerija Žadeikienė, išdininkas Algirdas Putrius ir narys Leonas Bildušas.

GOVERNMENT JOBS
\$16,-\$59,230/yr. Now Hiring. Call 805-687-6000, Ext. R-5823 for current federal list. (20-27)

■ laiškai Dirvai

PAZIŪRIS Į KULTŪRĄ

Atsiliepiamas į Skirpstoto laišką, atspausdintą Dirvoje Nr. 20, 1986. V. 15.

Skirpstas, atsiliepdamas į mano 1986. V. 1 d. laišką, net 20 kartų mini mano pavardę, primetęs man būtus ir nebūtus dalykus, o pagrindinį reikalą apėję tydomis.

Tenka ir vėl priminti, kad Lietuvių Fondas yra lietuviškų darbų rėmėjas-mecenatas, o ne planuotojas. Lietuvių Fondo vadovybė turimą kapitalą investuoja, siekdama gauti didžiausį pelną, kuriuo remiamas lietuviybės išlaikymas. Pelną skirsto Lietuvių Fondo tarybos ir JAV LB Krašto valdybos sudaryta komisija, po lygiai iš kiekvienos institucijos. Taigi, už pelno skirstymą lygią atsakomybę neša ir JAV LB-nė, ko Skirpstas nemato ar nenori matyti.

Turėti instituciją, kuri sudarytų kultūrinių darbų ilgalaikius planus, būtų idealus dalykas, bet kaip prieiti, Skirpstas nenurodo, o viską suverčia L. Fondui. Jau ankstyvesniau laiške minėjau, kad JAV LB kultūros taryba buvo sukvičiusi kultūrininkų pasitarimą ir išklausė jų nuomones, bet reikalas toliau nepasisistumėję ir kultūrinių reikalų planavimo bei pirmumo nustatymo institucijos taip ir neturime. Turime mokslinių ir kultūrinių institucijų, profesinių draugijų, o apjungiančios "kepurės" nėra. Yra Lietuvių katalikų mokslo akademija, Lituanistikos katedra, Lituanistikos institutas, Lietuvių tautodailės institutas, Lietuvių rašytojų draugija, Lietuvių dailiojo meno institutas, Lietuvių moterų dailininkų draugija, Čiurlionio galerija, Lietuvių muzikų sąjunga, Lietuvių tautinių šokių institutas, Lietuvių žurnalistų sąjunga, inžinierių, gydytojų, mokytojų ir kitos draugijos, JAV LB-nė su gausiomis tarybomis, apimančiomis daugelį veiklos sričių, o jų tarpe ir kultūrą.

Tarp čia paminėtų ir nepaminėtų kultūrinių institucijų, "kepurės" uždėjimu turėtų rūpintis viena iš kultūrinių darbų dirbančių,

bet tik ne finansinė institucija — Lietuvių Fondas. Palikime Lietuvių Fondui finansinius reikalus tvarkyti, mecenato pareigas eiti, o kultūrinio darbo planus tesudaro kultūrininkai. Kol tokio plano nėra, tai LF pelno skirstymo komisija pati sprendžia paramos reikalingumą bei didumą. Reikia tik džiaugtis, kad pelno skirstymo komisija neatsisako šio darbo, o su didžiausiu atsargumu ir įsijautimu prašymus svarsto ir paramą skirsto.

Net uždėjus tokią "kepurę", vis tiek reikės rašyti paramai gauti prašymus, kaip ir visiems didesniems krašto fondams. Aš niekad nepasisakiau prieš tokios institucijos sudarymą, tik suabejojau jos veiksmingumu, didesne biurokratija, pinigų eikvojimu (kelionės, viešbučiai ir kt.), o Skirpstas tą mintį iškreipė. Jis rašo: "...Taip LF pareigūnas atestuoja išeivijos kultūrinę atmosferą ir veiklos vertę. Tartum čia ne kultūringi darbai vyksta, tik savanaudiški gaivalai..." Apie savanaudiškumą ir gaivalus mano laiške, ne tik šių žodžių, bet ir minties nėra. Tai Skirpstoto išmislas.

Skirpstas vis kalba apie LF pelno skirstymą, ignoruodamas ar nesuvokdamas tikros padėties. Nepatinka jam ir prašantiems paramos skirstymas, lyg "elgetoms" ištiesusiems rankas "bažnyčios pašventoriuje", bet geresnio būdo nepasiūlo. Tai ne vienintelis Skirpstoto pasisakymas, niekinas kitų darbų, bet geresnio savo plano nepateikia.

Visas šis Skirpstoto ilgas laiškas skirtas kitų darbų nuvertinti, bet nieko naujo nepasiūlant. Į kiekvieną jo pastraipą atsakinėti neketinu, nes vis kalbama apie tą patį reikalą, tik kitais žodžiais išreikštą. Apie kultūros reiškinių ir darbų sampratą palikime kiekvienam spręsti, o neužmeskime savo nuomonės.

Kai Lietuvių Fondas sukaupė lietuvių išeivijos istorijoje niekad nesvajotą sumą ir jo neliečiamo kapitalo metinis pelnas artėja prie ketvirčio milijono dolerių, tai daugeliui parūpo jį savaip tvarkyti. Užmirštama, kad Lietuvių Fondas nėra

visos visuomenės nuosavybė, bet narių suaukoti pinigai. Lietuvių Fondas tvarkosi priimtais įstatais, patvirtintais JAV LB tarybos. Kiekvienas įnešęs 100 dol. tampa LF nariu ir dalyvauja Fondo valdyme. LF tvarko metinių narių suvažiavimų išrinkta 18 narių taryba ir 3-jų narių kontrolės komisija. Taryba sudaro kitus reikiamus organus. Svarbu, kad į LF tarybą renkami ekonomijoje ir finansuose nusivokiantieji nariai, nes rūpintis 3,5 milijonų dol. tinkamu investavimu, reikia nusimanančių žmonių.

Spaudos išpuoliuose, dažniausiai pasišauna L. Fondą tvarkyti asmenys, net nebūdami jo nariais, nes stokoja informacijos, kurią gauna nariai.

A. Juodvalkis

Redakcijos pastaba. Su šiuo laišku baigiame kilusias diskusijas.

"WILNO" AR VILNIUS, "KOVNO" AR..?

Jau kuris laikas mūsų spaudoje lietuvių kalbos žinovai, pasiremdami Lietuvoje siūlomomis kalbos reformomis, diskutuoja reikalą geografiniams pavadinimams ir nelietuviškoms pavardėms taikyti fonetinę rašybą. Kai kurie laikraščiai ir dabar praktikuoja "Klivlandas", o ne "Clevelandas", nors šitame krašte gyvenant toks perkėlimas vietovės pavadinimo iš vienos raidės į kitą atvykusiam iš toli gali sudaryti daug keblumų. Pavyzdžiui, Clevelande yra "Euclid" avenue. Jei siųstume svečiams iš užsienio mūsų miesto planą, naudodami tokius pavadinimus kaip Klyvlandas, Ėry, Juklidas, Klyvlاند Haits, Sardon..., nebūtų vilties mus rasti. Savo lanksčioje kalboje mes, nors ir nerašydami fonetiškai, vistiek tuos vietovardžius linksniuojame, tardami, kad "važiuosime į CHICAGĄ", "svečiuosimės TORONTE", Detroitui reikia paramos... ir t.t. Gal galima būtų tuo ir pasitenkinti. Bet, kai kalbama apie tarptautinius ar istorinius dokumentus, nevalia versti ar kraipyti autentiškų pavadinimų. Grynai iš smalsumo atsiverčiau Encyclopædia Britanica atlasą ir suradau Lietuvos šemėlapi. Jame teisingai, su visais lietuviškais rašmenimis,

lengvai išskaitomas Panevėžys, Šiauliai, KAUNAS ir VILNIUS. Prancūzų enciklopedija La Rousse irgi rašo Kaunas, Vilnius, bet ne lenkiškai Kowno ar Wilno. Didžiajame Randal McNally The International Atlas mūsų miestai irgi lietuviškai rašomi Kaunas, Vilnius.

Reiškia, kad mūsų seni vietovardžiai yra pripažinti tarptautinėje plotmėje kaip autentiški, teisingi ir nekeistini, nežiūrint kalbų skirtumo ar ženklų painiavos. Tuo tarpu Vatikano oficialiame leidinyje "Annuario Pontificio" rašoma "Kovno" ir "Wilno"... Kiek žinoma, net ir dabartinėje Lietuvoje jau pavyko iš Kremliaus išreikalauti teisingą lietuviškų vietovardžių rašymą, taigi, ir "Vilnius", ir "Kaunas"...

Juk Vatikano aukštų pareigūnų tarpe yra ir lietuvių, o netoliese esančioje kolegijoje net ir dabartinis popiežius laikė pamaldas.

Nemanau, kad būtų nemandagu ar neoru ginti savo teises į teisingą mūsų didžiųjų miestų rašybą, o ne palikti jų mums lenkų ir rusų primestais pakaitalais.

Jei kalbama ir rašoma apie "palankumą" Lietuvai, tai kodėl iš jos ir oficialiuose leidiniuose šalinami mūsų didieji miestai?

Krikšto minėjimo rengimo komitetas turi pirmoje eilėje pasirūpinti, kad ir mūsų dokumentacija būtų atlietuvinata ir mums būtų pripažintas bei sugrąžintas mūsų tautinis orumas. Neleiskime niekam naikinti mūsų vardų...

Aurelija Balašaitienė

• **PERKANT IR PARODANT NAMUS** prašome kreiptis į ČIPKUS REALTY, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

PUIKIAUSIUS KAILIUS RASITE

Chicagoje pas vienintelį lietuvių kailininką

NORMANĄ BURŠTEINĄ

185 N. WABASH AVE. CHICAGO, ILL. 60601
Tel. kraštieviams (312) 263-5826; namų (312) 677-8489.

UNION TOURS UNION TOURS UNION TOURS

BALTIC DELIGHTS — MAY-AUGUST 1986
TOUR TO VILNIUS, RIGA, TALLIN & HELSINKI
EXCURSIONS TO KAUNAS, TRAKAI & DRUSKININKAI
12-18 DAY TOURS GREAT VALUE RATES FROM

\$1251.00 — \$1920.00

5 Nights Vilnius MINI TOURS, 10 Nights
VILNIUS CULTURE TOURS.

PLEASE SEND 1986 BROCHURE.

Name

Address

City State

Phone..... Home..... Office.....

FOR INFORMATION ABOUT BARGAIN MAY MINI
TOUR CALL STEPHANIE HORTON 212-683-9500 COLLECT.
PLEASE CORRESPOND IN ENGLISH.

Viešėdami Chicagoje aplankykite **PARAMA** MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkas J. Mažeika

Cia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

CHICAGOS LIETUVIAI

Antanas Juodvalkis

REIKALINGOS KNYGOS: SUTIKTUVĖS

Chicagos aukšt. lit. mokykla ir Lituanistikos pedagoginis institutas sukvietė lietuvišką visuomenę į nepaprastos knygos — **Lietuvių kalbos sintaksės** — parašytos pedagogo Juozo Masilionio, sutiktuvės. Vakarone atidarė ir vedė Pedagog. lit. instituto rektorius dr. Jonas Račkauskas.

Su knygos autorium Juozu Masilioniu, supažindino kun. Vytautas Bagdanavičius. J. Masilionis panevėžietis, studijavo humanitarinius mokslus V. D. ir Vilniaus universitetuose. Lituanistas, mokytojas, nuo 1961 m. Chicagos aukšt. lit. mokyklos direktorius. Parašė visą eilę mokykloms skirtų vadovėlių ir pratimų, bendradarbiauja spaudoje, veikia JAV LB švietimo taryboje, panevėžiečių klube ir kitur. J. Masilionis yra nuolatinis kultūrinių vakaronių dalyvis ir Jaunimo centro lankytojas.

Su naująja knyga supažindino buvęs lietuvių kalbos ir literatūros mokytojas Ignas Serapinas. Pradėdamas tarė — be gramatikos ir sintaksės lietuvių kalbos neišmoksi. Džiaugėsi gerai paruoštu ir sutvarkytu sintaksės vadovėliu. Reikia lietuvių kalbą mylėti ir ją branginti. Šių laikų lietuvių jaunimas, per mažai domisi lietuvių kalba ir dažnas nemoka taisyklingai kalbėti ir rašyti. Lit. mokykla duoda tik pagrindą,

nurodymus, bet per mažai turi laiko kalbą išmokyti. Reikia, kad tėvai su vaikais namuose ir svečiuose kalbėtų lietuviškai, skaitytų lietuviškas knygas, laikraščius ir taip praplėstų savo žodyną.

Apie lietuviškos knygos meilę papasakojo karo meto įvyki. Karui pasibaigus, vienas lietuvis kreipėsi į jį (Serapiną, tada gimnazijos direktorių) Vokietijoje, klausdamas ar nereikia mokyklai lietuviškų knygų. Su Amerikos kariuomenės pagalba, tas knygas pergabeno į mokyklos patalpas ir mokiniai galėjo naudotis, kaip skaitiniais. Tas žmogus, bėgdamas nuo artėjančio fronto, pasikrovė **Kybartuose** ne maisto ar kitokio turto atsargas, bet pagalvojo ir apie dvasinį peną jaunimui ir išvežė visą sunkvežimį knygų. Jei visi taip mylėtų lietuvišką knygą, raštą, žodį, tai lietuvių kalba klestėtų, kaip pirmaisiais pokario metais. Įtarpose studentė Vida Brazaitytė paskaitė porą progai pritaiktų eilėraščių.

Paskutinis kalbėjo Lietuvių kalbos sintaksės autorius Juozas Masilionis. Jo metu pradžios mokyklose sintaksė nebuvo mokama, o, stojant į gimnaziją egzaminatorius paklausė apie veiksnį ir tarinį. Tokių "paukščių" nebuvo girdėjęs, bet spėjęs ir pataikęs. Dabartiniai lit. mokyklų lankytojai, paklausti apie

sakinio sudėtį, tyli ir net nebando spėlioti, kaip jis darės prieš 60 metų.

Ruošdamas sintaksės vadovėlį per visus 20 metų rinkęs pavyzdžius ir užrašinėjęs, o kai pradėjęs rašyti vadovėlį, tai jį pritrūkę. Pavyzdžius ėmęs iš gyvenimo, šeimų, draugų, susitikimų.

Keliamos mintys spaudoje ir gyvenime, apie gramatikos ir sintaksės nereikalingumą, bereikalingą mokinių kankinimą. Kam esą reikalingas linksniavimas, asmenavimas, pusdalyviai, padalyviai, jei galima susikalbėti bendratimis. Gera lietuviškai kalbantiems ir platesnį žodyną turintiems, reikalinga ir gramatika ir sintaksė.

Lietuvių kalbos sintaksė tinka mokyklai ir visuomenei, ypač bandantiems rašyti. Dėkojo talkininkams ir knygos sutiktuvėms ruošėjams.

Į vakaronę susirinko tikrai daug žmonių, jų tarpe buvo matomi mūsų kalbininkai, literatai, profesoriai. Knyga buvo perkama ir autografuojama.

Kaip įprasta, rengėjai visus pavašino.

Juozas Masilionis, Lietuvių kalbos sintaksė. JAV LB švietimo tarybos leidinys. 180 psl., kietais viršeliais, kaina 9 dol. Spaudė Draugo spaustuvė.

SUSITIKIMAS SU KONSULAIS

Chicagoje veikiančių šimtinių organizacijų sudarytas komitetas, pirmininkaujamas Birutės Jasaitienės, suruošęs puikų Lietuvos gen. konsulų pagerbimą, V. 22 d. buvo susirinkęs paskutiniam posėdžiui ir aptarė šio komiteto likimą. Į posėdį buvo pakviesti ir dalyvavo abu konsulai — Juzė Daužvardienė ir Vaclovas Kleiza.

Pobūvio metu abiem konsulams buvo įteikti pagerbimo iškilmių nuotraukų albumai. Žodį tarė garbės gen. konsulė Juzė Daužvardienė, padėkojusi komitetui ir organizacijoms už tokį iškilmingą ir prasmingą pagerbimą. Tai pirmas atvejis, kai valstybės atstovams suruošiamas iškilmingas pareigų perdavimas-priėmimas, įvertinant jų darbą ir pastangas laisvės kovoje bei santykiuose su kitų tautų atstovais.

Garbės gen. konsulas Vaclovas Kleiza tarp kitko išskėlė mintį sudaryti nuolatinį komitetą, kuris galėtų talkinti konsulato darbams. Abu konsulai nuoširdžiai įvertino jiems suruoštą pagerbimą ir pareiškė padėką komitetui, organizacijų vadovybėms ir visai lietuviškai visuomenei.

Buvo iškelta mintis, ateinančio rudens metu suruošti vakaronę ir arčiau susipažinti su Lietuvos gen.

Solistai Thomas Zielinski, Bronius Kazėnas ir Jonas Vaznelis, operos Vilius Telis repeticijos metu.

J. Tamulaičio nuotr.

konsulato veikla bei darbais. Abu konsulai tai minčiai pritarė ir tikimės vėl pasimatyti.

• **"Lietuvos Aidų"** radijo programa Chicagoje švenčia 10 metų sukaktį. Ta proga birželio 8 d. šaulių salėje 2417 West 43 St. rengiamas pobūvis-gegužinė. Pradžia 12 val. Bus įvairių valgių, laimės šulinys, smagi Gintaro orkestro muzika ir meninė dalis, kurią atliks sol. Nakutytė, akompanuojant Steponavičiūtei.

Visi kviečiami atsilankyti birželio 8 d. į "Lietuvos Aidų" gegužinę ir tuo padėti išlaikyti šią programą. (pr)

• **Kazė Brazdžionytė**, Lietuvos Aidų radijo programos vedėja ir Korp! Neolithuania vyr. valdybos pirmininkė, visus kviečia į Lietuvos Aidų radijo gegužinę šį sekmadienį, birželio 8 d. 12 val. šaulių salėje, Chicagoje.

RN/LPN

Farmington Nursing Home, a unit of Botsford Continuing Care Center has positions available on afternoon and midnight shifts. Nursing home experience preferred. Call JOANNE NEU, RN Director of Nursing, 313-477-4700 for an appointment. (2122)

TRUCK MECHANIC

Heavy duty expd. truck mechanic needed. Must have own tools. Salary commensurate with exp. please call for appt. 201-656-5900. (2134)

"Amber Holidays"

1986 M. EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

Liepos 16	— 1731.00	Rugsėjo 2	— 1885.00
Liepos 21	— 1348.00	Rugsėjo 17	— 1421.00
Rugpjūčio 14	— 1555.00	Spalio 1	— 1538.00
Gruodžio 26	— 1476.00		

Kelionių ilgis nuo 10 iki 16 dienų — įvairūs maršrutai.

Registracijos, informacijos reikalu skambinkite 1-800-722-1300 (Toll Free)

Iš Massachusetts ir Kanados: 1-617-268-8764.

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.

393 West Broadway
P. O. Box 116,
South Boston, Mass. 02127
Telefonas: (617) 268-8764

Įstaigai vadovauja:
ALDONA ADOMONIS ir ALBINA RUDZIŪNAS.

Norintiems atsikviesti gimines atostogoms — sutvarkom dokumentus.

PRICES ARE BASED ON DOUBLE OCCUPANCY AND ARE SUBJECT TO CHANGES. REGISTERED TRAVEL AGENT # TA 0324

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71 St., Chicago, Ill.

1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: 476-2345

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

SEIMINĖ IR PREZIDENTINĖ LIETUVA JONAS ŠVOBA

Nepriklausomos Lietuvos istoriniai įvykiai. Išleido Vilties leidykla. Mecenatas — ALT S-gos Detroito skyrius. 424 psl. kietais viršeliais. Kaina 10 dol. Gaunama Dirvoje ir pas knygų platintojus.

— A T K I R P T I —

DIRVA

P. O. Box 03206

Cleveland, Ohio 44103

Siunčiu 10 dol. ir prašau atsiųsti man Jono Švobos knygą **Seiminė ir prezidentinė Lietuva**.

Vardas, Pavardė

Adresas

AUSTRALIJOS LIETUVIAI

Antanas Laukaitis

JAUNIMAS VEIKIA

Jeigu Amerikos lietuvių spaudoje tenka skaityti gana liūdnas žinias apie Amerikos Jaunimo Sąjungą, negalinčią ne tik sėkmingai veikti, bet ir nesurandančią sau gerų vadovų, tai to negalėčiau pasakyti apie Australijos Jaunimo Sąjungą, kuri net ir savo kolegoms Amerikoje dabar galėtų būti pavyzdžiu. Pasiruošimai būsimajam Pasaulio Jaunimo Kongresui

vyksta visuose miestuose, kur tik jis vyks. Štai Melbourne, kur vyks paskutinės šio kongreso uždarymo iškilmės, šių parengimų vadovė Brigita Karazijienė sako, kad šio kongreso dalyviai, nors ir kaip būtų pavargę po visų dalyvavimų Sydnejuje ir Adelaidėje, bet Melbourne apie nuovargį negalės nei pagalvoti, nes tam nebus laiko. Visa uždarymo programa jau beveik nustatyta ir ji perspėja, kad svečiai būtų pasiruošę.

O žinant šią jauną ir energingą merginą, tikrai reikės dalyviams jėgas pataupyti kongreso pabaigai. Ji jau nuo 10 metų dainuoja Melbourne Dainos Sambūryje (patarčiau atvykstantiems mokintis lietuviškų dainų). Su šiuo sambūriu gastroliavo po Ameriką ir Kanadą. Ji yra aktyvi skautė, šoko ilgus metus tautinius šokius ir dabar pati moko jaunuosius "Gintaro" grupės šokėjus. Lietuviška veikla jai nesutrukdė baigti aukštuosius mokslus ir ji įsigijo taikomųjų mokslų bakalauro laipsnį. Jos vadovaujami melbourniškiai tikrai įstengs svečius labai puikiai užimti.

Amerikos ir Kanados lietuviams ir, ypačiai jaunimui, labai gerai yra pažįstamas ir kitas melbourniškis, tai mūsų iškilęs sportininkas, trijų Jaunimo Kongresų buvęs dalyvis, skautas, Studentų Sąjungos korporacijos Romuvos aktyvus veikėjas ir dar daugelio kitų, ypačiai jaunimo, organizacijų narys inžinierius Algis Milvydas. Stipriai išitraukė jis ir į būsimą Australijoje Pas. Jaunimo Kongreso parengimą. Jis apsiėmė paruošti visus kongreso techniškuosius darbus, kaip kongreso emblemą, plakatus, medalionus ir visa kita. Jo darbas yra sunkus, tačiau žinant šį energingą jauną vyrą, galima pilnai garantuoti apie darbų puikų atlikimą.

Finansiniai reikalai ir tvarkosi tikrai gerai ir pavyzdinčiai. Štai Sydnejuje gegužės 10 dieną Lietuvių Klube vyko Jaunimo Sąjungos suruoštas madų paradas. Jau senai šiuose namuose nėra buvę tiek daug žmonių ir ypatingai jaunimo. Net ir įėjimo bilietų rengėjams pritrūko. Jau keli metai, pralaužusi visus pirmaeilis sunkumus, labai sėkmingai yra įsikūrusi jaunos lietuvaitės Almos Kavaliauskaitės - Rountree "Mellior" moteriškų drabužių gamykla. Ji pati kuria drabužių modelius, kurie yra padaromi jos ir vyro dirbtuvėse. Tai yra madinčiausi ir naujausi moterų madingi drabužiai. Jau kelis kartus ji, padengdama visas išlaidas ir parūpindama ne tik modistes, bet ir vakaro programos dainininkes, kartu su Jaunimo Sąjunga, suruošia tokius puikius madų paradas, kurie čia turi labai didelį pasisekimą ir yra ne tik moterų, bet ir vyrų labai mėgiami.

Ir šį paskutinį vakarą, šešių profesionalių australių modeliutojų, drabužių modeliavo ir keturios lietuvaitės, tai: Kristina Virgininkaitė, Julija Šepokaitė, Juta Šlitterienė, Elė Šatkauskaitė ir pabaigoje pati savininkė Alma Kavaliauskaitė. Gi svečius aptarnavo Jaunimo Sąjungos nariai, vadovaujami pačios pirmi-

Skautininkai B. Žalys, B. Barkus ir V. Gaizionis Australijos Skautų Jamborėje.

ninkės dr. Ritos Barkutės. Vakaras buvo tikrai puikus, gi pilnas, apie pora tūkstantėlių dolerių ir yra labai reikalingas būsimajam Kongreso svečių geram priėmimui.

SKAUTŲ ŽIDINIUI 30 METŲ

Viena iš didžiausių Australijos jaunimo organizacijų yra skautai. Reikia tik džiaugtis, kad vyresnieji vadovai, atvykę pilni skautiškos energijos į Australiją, ne tik kad sukūrė šį skautų judėjimą čia, sėkmingai iki šių dienų skautauja, bet taip pat įstengė prisiauginti ir jaunų vadovų, kurie tęsia jų pradėtą darbą ir šiandien, jau trečios kartos skautukai, kartu su savo vyresniaisiais vadovais taip gražiai tęsia šį ne tik skautišką, bet ir lietuvišką darbą Australijoje.

Skautų židiniai yra įsikūrę Melbourne, Sydnejuje ir Los Angeles ir jų pagrindinis tikslas buvo sujungti vyresniojo amžiaus skautus, kurie nenorėjo nutraukti ryšių su skautiškuoju sąjūdžiu. Toks židinys 1956 metais įsikūrė ir Sydnejuje. Rajono vado v. s. Antano Krauso, jau įsteigusio tokį židinį Melbourne, raginamas v. s. dr. Vytautas Kišonas, surinkęs 10-tį vyresniųjų skautų, įsteigė ir Sydnejaus židinį, kurio pirmuoju tėvūnu buvo ps. Zigmas Staugirdas ir kanclerė Irena Dūdaitienė. Narių skaičius vėliau išaugo iki 50 ir per tą laiką yra mirę 8 jo nariai. Židinio pagrindinė veikla buvo ir yra dirbti ir padėti skautams, bendradarbiaujant tarpusavyje ir gyvenant skautiškoje dvasioje. Židinio veikloje yra ir kultūriniai bei skautiški parengimai, kurie visuomet praeina su didžiausiu pasisekimu. Sveikinant Sydnejaus Skautų Židinio narius su jų gražiu 30-ties metų Jubiliejums, linkiu ir toliau jiems gražiai ir aktyviai veikti, duodant tokį gražų pavyzdį ne tik patiems skautams, bet ir visam mū-

sų lietuviškajam jaunimui.

NAUJA SYDNĖJAUS "KOVO" VALDYBA

Balandžio pabaigoje Sydnejuje įvyko Sporto Klubo "Kovas" metinis susirinkimas. Susirinkimui pirmininkavo ALFAS pirmininkas J. Dambrauskas ir sekretoriavo I. Zakarevičienė. Buvęs pirm. J. Karpavičius padarė išsamų veiklos pranešimą, pabrėždamas, kad klubas stovi gerai finansiniai, dalyvauja sportinėje veikloje ir turi nemažai jaunių. Susirinkimui priėmus, naujuoju "Kovo" Garbės nariu buvo padarytas Valentinas Gulbinas, buvęs aktyvus kvietais ir vienas iš vadovų sportininkų gastroliavo po Ameriką. Į naująją valdybą buvo išrinkta: E. Lašaitis — pirmininkas (buvęs iškilęs "Kovo" futbolo komandos žaidėjas), R. Eismontas, I. Petkūnaitė, P. Kapočius — visi "Kovo" jaunimo atstovai, D. Atkinson, T. Dambrauskienė ir I. Zakarauskiene — žinomi koviečiai veikėjai. Valdyba, turinti gražaus jaunimo ir tris moteris, atrodo, tikrai bus sėkminga, ko jiems reikia ir palinkėti.

engineer

INDUSTRIAL ENGINEER

Growth division of multi plant corporation seeks experienced industrial engineer. Will be responsible for ensuring accurate maintenance of standards, analyzing production methods, and evaluating new equipment and process proposals. Must have an understanding of SPC, blue prints, plant layouts. Plastics background a plus. Degree required and 4-5 years experience. Send resume with salary history: Lindsay & Pavlich Mfg. Co. 8595 Ronda Dr., Canton MI 48187

DIRECTOR OF NURSES

A new nursing home chain is moving into Michigan and taking over 4 homes in the tri-county area. The company philosophy is: "THE DIRECTOR OF NURSES IS THE BACKBONE OF THE NURSING HOME!" Starting salary commensurate with experience plus full company benefits and great growth opportunity. All key positions are held by former Director of Nurses.

PLEASE CALL 313-759-5966 FOR AN INTERVIEW (32-33)

HOUSEKEEPER

Live in housekeeper 5 days, Tues.-Sat. — Cleaning, laundry, some cooking and child care. — Seashore, during summer. Southern New Jersey. Excellent salary. References necessary. Call after 6:00 p.m. (609) 429-5176.

(21-27)

1986 M. KELIONĖS Į LIETUVĄ

14 - 18 DIENŲ KELIONĖS, 10 DIENŲ LIETUVOJ

14 DIENŲ — LIETUVA IR RUSIJA

Kelionė 716: Iešpos 16 — Iešpos 29 — \$1,699. Maskvoj 1 diena, Vilniuj 10, Maskvoj 1. Swissair iš JFK ir Bostono

15 DIENŲ — LIETUVA IR SUOMIJA

Kelionė 101: Rankdarbių paroda. Spalio 1 - spalio 15 — \$1,599.

Kelionė 126: Naujų Metų sutikimas. Gruodžio 26 - sausio 9 — \$1,499. Vilniuj 10 dienų, Kaune 2, Helsinky 2. Finnair iš JFK.

18 DIENŲ — LIETUVA, RUSIJA, SUOMIJA

Kelionė 812: rugpjūčio 12 - rugpjūčio 29 — \$2,059. Maskvoj 2 dienos, Vilniuj 10, Leningrade 2, Helsinky 2. Finnair iš JFK.

10-17 DIENŲ KELIONĖS, 7 DIENOS LIETUVOJE

10 DIENŲ — LIETUVA IR SUOMIJA

Kelionė 915: rugsėjo 18 - rugsėjo 27 — \$1,449. Vilniuj 7 dienos, Helsinky 1. Finnair iš JFK.

14 DIENŲ — LIETUVA, RUSIJA IR VENGRIJA

Kelionė 708: Iešpos 10 - Iešpos 23 — \$1,669.

Kelionė 819: rugpjūčio 21 - rugsėjo 3 — \$1,669. Maskvoj 2 dienos, Vilniuj 7, Maskvoj 1, Budapešte 2. Swissair iš JFK ir Bostono.

15 DIENŲ — LIETUVA, RUSIJA IR SUOMIJA

Kelionė 701: Iešpos 1 — Iešpos 15 — \$1,849.

Kelionė 929: rugsėjo 29 — spalio 13 — \$1,599. Maskvoj 2 dienos, Vilniuje 7, Leningrade 2, Helsinky 2, Finnair iš JFK.

17 DIENŲ — LIETUVA, LENKIJA IR VOKIETIJA

Kelionė 916: rugsėjo 16 - spalio 3 — \$1,699. Traukiniu iš Varšuvos į Vilnių, Vilniuj 10 dienų, traukinu iš Vilniaus į Varšuvą, Varšuvoj 2, Frankfurte 1. Luftansa iš JFK ir Bostono.

13 - 14 DIENŲ KELIONĖS, 5 DIENOS LIETUVOJE

13 DIENŲ — LIETUVA, RUSIJA, ITALIJA

Kelionė 920: rugsėjo 21 - spalio 3 — \$1,799. Maskvoj 2 dienos, Vilniuj 5, Romoj 4, Florencijoj 1. Alitalia iš JFK ir Bostono.

14 DIENŲ — LIETUVA, RUSIJA, AUSTRIJA, BAVARIJA

Kelionė 722: Iešpos 22 - rugpjūčio 4 — \$1,829. Maskvoj 2 dienos, Vilniuj 5, Vienoj 2, Miunchene 3, Lufthansa iš JFK ir Bostono.

Kelionės kainos nustatytos pagal tarifus, veikusius 1985 gruodžio 1. Kellonių kainos gali keistis, besikeičiant kellonių lėktuvais kainom. Visiem klientam bus pritaikytos pigiausios oro kelionės.

Dėl brošiūros ir daugiau informacijos kreiptis:

BALTIC TOURS

293 AUBURN ST.

NEWTON, MA 02166

(617) 965-8080 arba (617) 969-1190

BALTIC TOURS tvarko:

giminių iškviatimo dokumentus

nuperkam automobilius, kooperatinius butus ir kitas dovanas giminėm Lietuvoje

tarpininkauja n palikimų sutvarkyme

DOYLESTOWN

MALDOS DIENA UŽ LIETUVĄ

Š. m. birželio 14 d., šeštadienį, erdvioje Marijos šventovėje Doylestowne, Pensilvanijoje, tėvas Timotiejus Burkauskas, OSP, organizuoja plačios apimties maldos dieną už kėčiančią Lietuvą. Programoje: 1 val. p. p. iškilmingos šv. Mišios, 3:30 val. eucharistinė procesija aplink šventovę, 5 val. trumpa akademija. Iškilmių metu veiks lietuvių tautodailės ir pogrindžio spaudos parodėlė, norintieji vienuolyno valgykloje galės gauti lietuviškų valgių.

Mišių vyriausias celebrantas bus prel. Ladas Tulaba, svečias iš Romos. Pasmaldų metu lietuviškas giesmes giedos sol. Ona Pliuškonienė ir Apreiškimo parapijos choras, atvykęs iš Brooklyno, N. Y., vadovaujamas Viktoro Ralio. Vargonais gros Curtis muzikos instituto absolventas. Abejuose šventovės altoriaus pusėse kabės apie 25 pėdų ilgio lietuviškos vėliavos. Iškilmingos Mišios, pravestos anglų ir lotinų kalbomis, bus baigtos Marija, Marija giesme.

Procesijos metu bus nešamas Aušros Vartų Marijos paveikslas, iš lietuvių parapijų atsivežtos bažnytinės vėliavos ir, jei pavyks gauti iš Kanados, didžiuliai mūsų keturių sąžinės kalinių paveikslai.

I akademine dalį yra pakviestas Linas Kojelis, aukštas Baltųjų rūmų pareigūnas. Meninės dalies atlikimui kviečiama Philadelphia tautinių šokių grupė "Aušrinė". Bus skaitomos ištraukos iš pogrindžio spaudos ir vaizdajuostės pagalba demonstruojami Vilniaus miesto vaizdai. Ši

apie tris minutes užtrunkanti vaizdajuostės yra paruošta amerikiečio žurnalisto ir pernai per Kalėdas vakarinių žinių metu buvo rodoma per NBC televiziją. Akademija bus baigta "Malda už tėvynę".

Tautodailės parodėlei daugiausia eksponatų parūpins tėvas Burkauskas, kurio kambaryje yra virtę tarsi tautodailės muziejumi. Meninių liaudies gaminių laukiama ir iš Putnamo seselių bei Lietuvos Vyčių. Pogrindžio spaudos eksponatus atveš kun. Kazimieras Pugevičius. (bv)

• PLB valdybos neseniai išleistas lankstinukas anglų kalba "LITHUANIA — LIETUVA" turi nepaprastai didelį pasisekimą mūsų visuomenės tarpe. Jį labai gerai įvertino Lietuvos Diplomatinių Tarnybų nariai, kurie pageidavo ir buvo ap rūpinti didesniu skaičiumi šio lankstinuko. Lankstinukas buvo išleistas 30,000 tiražu. Šiuo metu, pirmajai laidai baigiantis, planuojama spausdinimą pakartoti.

TOOL AND GAGE MAKER
GAGE GRINDER HANDS

ALSO
SURFACE/OD/AND ID
GRINDER HANDS

TOP RATES, FULL BENEFITS,
OVERTIME, 401 K PROGRAM

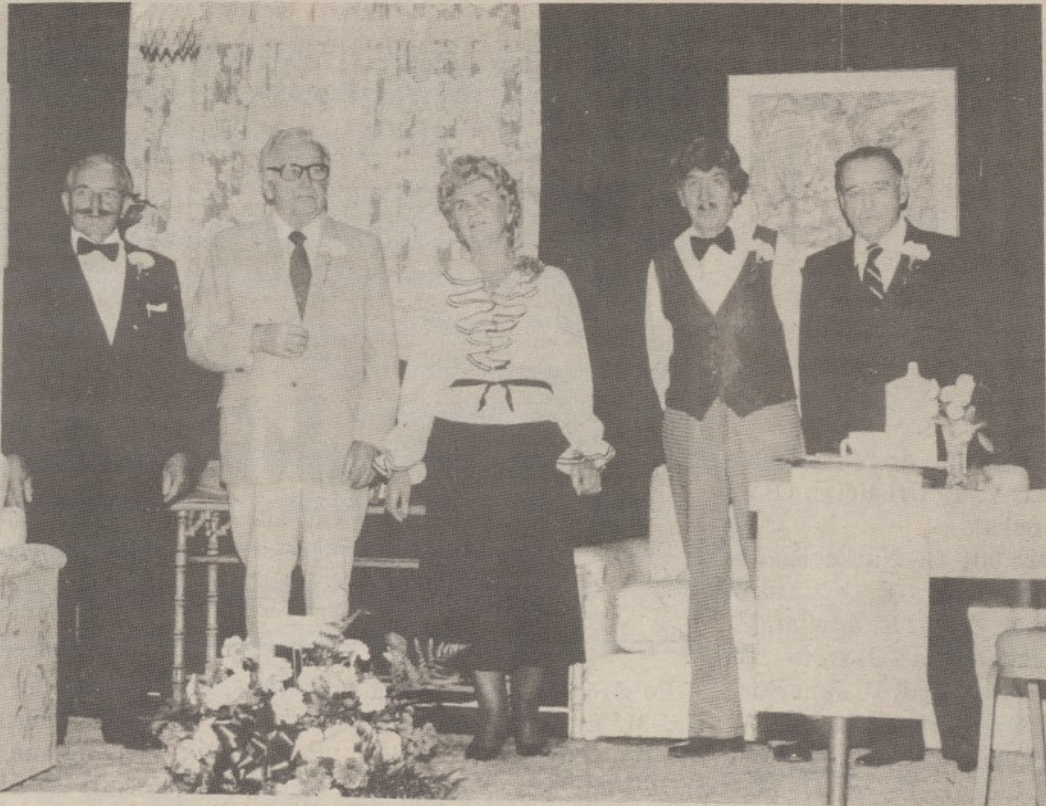
CALL 313-544-8181
IE & E INDUSTRIES, INC.
ROYAL OAK, MI. 48067

(20-26)

BORING MILL
OPERATORS

Experienced Boring Mill Operators needed. Currently working 58 hours per week. Must have own tools, and be experienced with blueprinting & making setups. Apply in person or call Larry Keene Sr., (616) 445-2495

K & M
MACHINE-FABRICATING
INC.
20745 M-60 East
Cassopolis, MI 49031

St. Petersburgo Lietuvių klube LB suvažiavimo metu balandžio 16-17 d. buvo suvaidinta komedija "Aš numiriau". Nuotraukoje aktoriai: J. Taoras, K. Gimžauskas, G. Puniškienė, A. Mateika ir S. Velbasis.

A. A. KOSTO
KALENDROS KAPĄ
MISSAUGOJ APLANKIUS

Tu mielas skaistgiriet, žavingų dainų šalelės atžala, pavasarį baltuojančių vyšnių soduose čiulbančių lakštingalų įkvėptas dainuoti, gražų stiprų balsą išugdei, kad išpūdingai uždainuotum mūsų šiauriečių dainelę: valio mano dalgelis valio valio...

Išaugęs Rygoj, bet susitikdavom tėviškės laukuose ir todėl savo kilmės Maželių kaimų didžią meilę savo širdyje išlaikėi.

Prisiminti nuosirdžią skaistgirietišką draugystę siunčiu Tavo mėgiamai Dirvai auka \$25.00.

Klemas Čeputis

• PATRIA prekybos namuose, 794 E. 185 Street, Clevelande, yra didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų maisto produktų, įvairių skanumynų, lietuviškos juodos duonos, o dovanų skyriuje yra gintaro, plokštelių, audinių, knygų ir lietuviškų sveikinimo kortelių. Prašome atsilankyti. Telefonas 531-6720.

DINO'S
HEATING & COOLING

Patikriname, išvalome, taisome šaldymo ir šildymo sistemas.

Dainius Kazėnas
531-2578

(20-23)

INTERNATIONAL

SOL. ALGIO GRIGO vadovaujamos kelionių agentūros

1986 METŲ KELIONĖS Į LIETUVĄ:

RUTA PAUPERAS, Mgr.

KELIONĖ NR. 3	liepos 17 d. iki liepos 31 d.
Iš Niujorko	\$1,895.00
KELIONĖ NR. 4	rugpjūčio 9 d. iki rugpjūčio 23 d.
Iš Niujorko	\$1,935.00
KELIONĖ NR. 5	rugšėjo 12 d. iki rugšėjo 26 d.
Iš Niujorko	\$1,685.00
KELIONĖ NR. 6	spalio 3 d. iki spalio 17 d.
Iš Niujorko	\$1,480.00
KELIONĖ NR. 7	gruodžio 20 d. iki sausio 3 d. 1987
Iš Niujorko	\$1,471.00

Kelionių maršrutas: 1 diena Maskvoje,
11 dienų Lietuvoje, 2 dienos Helsinkyje

(Nakvojant dviese kambaryje), įskaitant visas susisiekimo išlaidas, viešbučius, maistą, operos, teatro arba baleto bilietus, įvairias ekskursijas ir daug kitų priedų. Kelionė nr. 7 suderinta su grandioziniu Naujų metų sutikimo baliumi.

Tarpininkaujame perkantiems automobilius (Automobilių kainos: Volga GAZ 24-10 — 5,500 rb., VAZ 2107 — 4,470 rb., VAZ 2106 — 4,130 rb., VAZ 2103 — 3,900 rb., VAZ 21013 — 3,360 rb.), kooperatinius butus, padedame sutvarkyti dokumentus išskvėtimams. Informacijų ir visais kelionių reikalais kreiptis į:

G. T. INTERNATIONAL, INC., P.O. BOX 29163,
CHICAGO, ILLINOIS 60629, U.S.A. TELEFONAI:
(312) 471-1700 arba 471-1702.

Skrėndame erdviais „FINNAIR“ lėktuvais.

JAKUBS AND SON
Laidojimo Įstaiga

Della E., William J. Sr.,

William J. Jakubs Jr. ir

Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street, Cleveland, Ohio 44119

Tel. (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama
teikianti jaukią atmosferą iūdesio
valandoje. Didelė aikštė automobi-
liams pastatyti.

"AUDRA" TRAVEL
CORPORATION 1986

Siūlo sutaupyti keliaujant į LIETUVĄ per KANADĄ,
pigiausia kaina tik \$999.00 U.S. Kelionių ilgis nuo 7
iki 23 dienų. Ilgiausias laikas Lietuvoje — 11 dienų!!!

Į kelionių kainas įskaityta skridimai patogiomis oro linijomis, aplankant gražiausius Europos miestus; viešbučiai, transportas, maistas, ekskursijos bei kiti patarnavimai.

Išvykimo datos:

Gegužės 13	Liepos 10	Rugsėjo 3,	Kviečiame
Gegužės 28	Liepos 16,	Spalio 2,	telrautis
Liepos 3	Rugpjūčio 14	Gruodžio 26	smulkesnių
			informacijų

GERIAUSIOS ATOSTOGOS KANADOJE „EXPO 86“!!!

Rugpjūčio 8 d. organizuojama aštuonių dienų ekskursija į šį nepakartojamą renginį. **KELIONĖS KAINA: \$599.00 U.S.** įskaitant skridimus iš Toronto ir atgal, viešbučius, 3 dienų pasą į „EXPO 86“, spalvotą informacijos knygą, nuotaikingus pietus pramoginiame laive, 2 dienų kelionę autobusu, lydimą patyrusio vadovo, aplankant gražiausias Vakarų Kanados vietas. Norintiems vykti į „Expo 86“ kito-
mis datomis galime pasiūlyti įvairių įdomių maršrutų. Viso pasaulio dėmesys nukreiptas į „EXPO 86“, tad vietų skaičius ribotas.

Skubėkite užsakyti vietas dabar!

Mūsų bluras:

- Pageidaujantiems paruošia individualias keliones į Lietuvą ir į kitas pasaulio šalis.
- Priima užsakymus nupirkti giminėms automobilius tiesiogiai iš Kanados pagal nurodytą adresą.
- Tarpininkauja suteikiant giminėms Lietuvoje labai naudingą finansinę paramą, nuperkant dovanas, bei tvarkant palikimus.

Visais atvejais garantuojamas sąžiningas ir konfidencialus patarnavimas.

Smulkesnės informacijos teikiama

AUDRONĖ, JÜRATĖ ir kiti darbuotojai adresu:

1576 Bloor St. West, Toronto, Ontario, Canada, M6P 1A4

(Priešais Lietuvių namus)

Tel. (416) 532-8772 arba (416) 537-3060 Telex 06-986766 TOR

7 metai pirmąjį Kanadoje lietuvių kelionių biuro registracijos numeris 2159872.

MATAS REALTORS

505 EAST 185 ST., EUCLID, OHIO 44119
(216) 486-2530

RITA MATAS — Broker — G.R.I. — C.R.A.

Adv. VYTAS MATAS — teisinis patarėjas

JONAS DUNDURAS, adv. RAMON FOLTZ,
ROMA MAJOROVAS, ALGIS MATAS, PETRAS
MATAS, PATRICIA SAJOVEC, DALIA
ŠIRVAITIS, adv. HOWARD TURNER.

CLEVELANDIEČIŲ AUKOS AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBAI

1986 m. Vasario 16-sios
proga aukojo:

Po \$100.00: dr. V. Karoblis, J. Krištolaitis, A. B. Pautieniai, V. Valys.

Po \$50.00: Alv. Balas, K. Martienė, Č. Šatkas.

\$40.00: dr. V. A. Mauručiai.

Po \$30.00: dr. V. V. Gruzdziai, V. T. Urbaičiai, O. P. Žilinskai.

\$26.00: G. Natkevičienė.

Po \$25.00: R. V. Aukštuoliai, dr. A. E. Aželiai, F. A. Baldauskas, J. Čyvas, S. J. Ignatavičiai, V. Januškis, dr. E. B. Juodėnai, J. A. Kazėnai, A. K. Laikūnai, A. Mackuvienė, B. O. Maželiai, E. B. Nainiai, Z. S. Obeleniai, V. S. Obeleniai, V. Sniečkus, Ig. Stankus, dr. V. Stankus, A. šenbergienė, M. J. Švarcai, B. Tarutienė.

Po \$20.00: A. Ambrazienė, V. L. Apaniai, O. P. Bacioniai, A. Bielskus, R. E. Bridžiai, J. Budrienė, M. T. Dulebai, V. S. Gedgaudai, Q. V. Jokūbaičiai, A. A. Jonaičiai, A. Juozaitis, A. Kasulaitis, P. J. Klioriai, A. E. Lūžai, D. Mikoliūnienė, J. Petkevičienė, S. Radzevičiūtė, A. Smetona, B. Smetonienė, J. Stempužis, K. Šukys, A. Žakys, M. Žitkus.

\$16.67: dr. J. Stankaitis.

Rimgailės ir Donato Nasvyčių dukrai Rūtai gegužės 18 d. J. Budrienės sodyboje vyr. skautės ir skautininkių draugovė suruošė mergvakarį. Rūta sėdi antra iš dešinės.

V. Bacevičiaus nuotr.

Po \$15.00: dr. J. Abraitis, M. L. Baliai, V. Benokraitis (knyga), K. Gaižutis (Miller Ave.), dr. J. Mačiulis, J. Skavičius, M. Slabokienė, A. Styra, R. A. Zorskai, D. žemaitytė.

\$13.00: J. Virbalis.

\$12.50: G. L. Pike.

\$12.00: H. Macijauskas.

Po \$10.00: V. Abraitis, V. Akelaitis, A. Andriušaitis, M. Aukštuolis, R. Balytė, J. Barniškis, B. E. Bernotai, E. A. Bliumentaliai, M. Blynas, R. Brazaitienė, S. J. Butrimai, V. L. Civinskas, V. T. Degučiai, Z. Dučmanas, J. Duleba, P. T. Gaižauskai, V. A. Giedraičiai, kun. A. Goldikovskis, S. H. Idzeliai, Z. Jakulis, E. Janulis, J. F. Jasinevičiai, L. Jokūbaitis, J. I. Juodišiai, F. Juras, J. Kak-

lauskas, A. Karklius, L. S. Keženiai, V. S. Knistautai, P. Kudukis, V. Langienė, I. S. Laniauskienė, V. M. Mariūnas, E. Mažonienė, A. Minkūnas, V. A. Miškiniai, G. Motiejūnas, A. A. Mulioliai, L. Nagevičius, J. Naujokaitis, P. Neimanas, A. Ožinskienė, K. Palubinskas, A. R. Petrauskiai, E. Prancėvičius, A. Puškoriūtė, P. Razgaitis, H. S. Stasai, K. Širvinskas, A. Tamulionis, P. Tamulionis, dr. D. Tamulionytė, H. R. Tatarūnai, K. Tijūnėlis, A. O. Vasiai, P. Vencius, A. Verbylienė, J. Žygas.

\$8.00: Vl. Matulionis.

\$7.50: V. E. Rack.

Po \$5.00: V. M. Bačiuliai, K. Balšis, M. Barniškaitė, V. Bartuška, V. Benokraitis, P. Chalko, K. Ci-

Taupa

- Lithuanian Credit Union
- Lietuvių kredito kooperatyvas
- Tel. (216) 481-6677

TAUPYKITE IR SKOLINKITĖS
vieninteliame lietuvių kredito
kooperatyve Ohio valstijoje.

KIEKVIENA SĄSKAITA FEDERALINĖS VALDŽIOS
APDRAUSTA IKI \$100.000

**MOKAME AUKŠTESNES
PALŪKANAS UŽ:**

Reg. sąskaitą. 'Super'
Share sąskaitą. Taupymo
certifikatus. I R A
sąskaitą.

**SKOLINAME GERESNĖMIS
ISSIMOKĖJIMO
SĄLYGOMIS**

Asmeniniams reikalams.
Automobilių pirkimui.
Namų pagerinimui.
Namų pirkimams.

Parduodame Money Orders, Travelers Cheques, priimame
mokesčius už elektros, šildymo, telefono ir vandens
sąskaitas.

VASAROS DARBO VALANDOS

Antradieniais, trečiadieniais, ketvirtadieniais nuo
10:00 val. r. — 2:00 val. p. p.

Penktadieniais nuo 2:00 val. p. p. — 6:00 val. vak.

Šeštadieniais nuo 10:00 val. r. iki 1:00 val. p. p.

adv. A. Širvaičio įstaigos patalpose Lietuvių namuose.
877 East 185th St., Cleveland, Ohio 44119

SEKMADIENIAIS

11:00 val. r. — 12:00 val.

Dievo Motinos parapijos patalpose
(centrinėje TAUPOS būstinėje).

18022 Neff Rd., Cleveland, Ohio 44119

vinskas, A. Čėsna, O. Dailidienė, A. Gedris, B. V. Gedvilai, M. Ivanauskienė, O. Jarašūnienė, I. Jonaitienė, S. Juodvalkis, V. O. Kavaliūnai, A. G. Kijauskai, dr. E. M. Laniauskai, A. Liutkus, K. M. Marcinkevičiai, Vyt. Matulionis, O. Mikulskienė, J. Minkūnienė, K. Narbutaitis, J. Narušas, S. Nastopka, I. Plechavičienė, V. Puškorius, A. Rastauskas, S. Rutkauskienė, J. E. Saikai, S. Sankalaitė, J. A. Šiaučiūnai, J. K. Šlapeliai, L. Tabbert, A. Urbonavičius, D. Vaičiūnas, J. Velykis, J. žemgulys, V. Žitkus, O. Žygienė.

\$3.00: J. Dumbrys.

Po \$2.00: R. Vodopalas, M. Trainiauskaitė, L. Zupko.

\$1.00: L. Kedys.

Dėkojame visiems aukojusiems Lietuvos laisvini-
mo reikalams.

ALT Clevelando
Skyriaus Valdyba

CLEVELANDO PARENGIMAI

• BIRŽELIO 8 D. 4 v. p. p. LB Clevelando apylinkės metinis narių susirinkimas, Dievo Motinos parapijos kavinėje. Bus perrenkama dalis valdybos.

• BIRŽELIO 14-15 D. Birželio minėjimas. Rengia Amerikos Lietuvių Taryba su estais ir latviais.

• BIRŽELIO 16-22 D. — All Nations festivalis miesto centre, prie miesto valdybos rūmų.

• BIRŽELIO 22 D. Čiurlionio Ansamblio koncertas Dievo Motinos parapijos salėje.

• LIEPOS 6 D. Pensininkų klubo gegužinė.

• LIEPOS 27 D., sekmadienį, L.A.S. Clevelando skyriaus

gegužinė N. Pr. Puškorių sodyboje, 8192 Town Line Rd.

• RUGPIŪČIO 3 D. Ramovėnų gegužinė prie ežero.

• RUGPIŪČIO 17 D. — Lietuvių klubo metinė gegužinė austrų sodyboje, 8636 Pekin Road, Russell Twp.

• RUGPIŪČIO 31 D. Žalgirio šaulių kuopos gegužinė prie ežero.

• RUGSĖJO 14 D. — Tautos Fondo rengimas.

• RUGSĖJO 20 D. Skaučių Neringos tunto "Vasarą palydint" rengimas.

• RUGSĖJO 28 D. BALFo gegužinė prie ežero.

• SPALIO 4 D. sol. Dainos Mongirdaitės koncertas ir Balio Gaidžiūno naujos knygos sutiktuves Dievo Motinos parapijos auditorijoje.

• SPALIO 18 D. Pabaltiečių vakaras. Rengia Amerikos Lietuvių Taryba su estais ir latviais.

• SPALIO 18 D. Ohio Lietuvių gydytojų draugijos 30 metų sukakties metinis sužiavimas ir balius.

• SPALIO 25 D. Žalgirio šaulių kuopos rudens balius Lietuvių Namuose.

• LAPKRIČIO 8 D. — Lietuvių namų ir klubo premijos balius Lietuvių namų salėje.

• LAPKRIČIO 22 D. kariuomenės šventės minėjimas. Rengia Ramovė Clevelando skyrius.

• GRUODŽIO 6-7 D. D. Lietuvių Dienos Clevelande. Atvyksta Dainavos ansamblis iš Chicago ir suvaidins "Lietuviškas vestuves".

• GRUODŽIO 31 D. — Naujųjų Metų sutikimas. Rengia Lietuvių namų direkcija ir Čiurlionio ansamblis.

• Ona Mikulskienė praneša, kad numatytas jos kanklių studijos mokinių koncertas birželio 15 d. neįvyks.

Superior Savings ASSOCIATION

**MOKAME AUKŠČIAUSIUS NUOŠIMČIUS UŽ
SANTAUPŲ INDĖLIUS**

Kiekviena santaupų sąskaita apdrausta iki

\$ 100,000.00

PASKOLOS TEIKIAMOS:

- namams pirkti,
- rezidenciniams ir komerciniams pastatams statyti,
- namų remontams,
- kvalifikuotų studentų mokslui

Smulkesnių informacijų dėl taupomųjų indėlių
ir paskolų sąlygų teiraukitės

Superior Savings

Pagrindinis skyrius

798 East 185th Street, Cleveland, Ohio

Telefonas: 481-3008

DARBO VALANDOS: Kasdien nuo 9:00 iki 4:00,
penktadieniais 9:00 iki 6:00;
šeštadieniais 9:00 iki 2:30.

BAISIOJO BIRŽELIO MINĖJIMAS CLEVELANDE

Tragiškųjų birželio įvykių paminėjimas įvyks birželio mėn. 14-15 d. d. Edgewater parke, Clevelando vakarinėje dalyje. Su tikslu atkreipti didesnę amerikiečių dėmesį, minėjimas bus jungiamas su Amerikos laisvės statulos šimtmečio sukaktimi ir bus išstatyta statulos replika.

Minėjimas vyks sekančia tvarka:

Šeštadienį, birželio mėn. 14 d., 11 val. ryte — vėliavų pakėlimas, atidarymas ir laisvės vigilijos pradžia. Vigilija tęsis iki sekmadienio popietės.

Sekmadienį, birželio mėn. 15 d., 12 val. vidudienyje — pagrindinis minėjimas. Kalbą pasakys JAV Kongreso narys ir kandidatas į JAV Senatą THOMAS N. KINDNESS. Po trumpo minėjimo vyks ekumeninės pamaldos už nuo sovietų žuvusius pabaltiečius. Pamaldas atlaikys estų vyskupas KARL RAUDSEPP iš Toronto, kun. kleb. ALEKSANDRAS GOLDIKOVSKIS ir kun. kleb. LAIMDOTS GRENDZE. Pamaldų metu giedos solistas JULIUS KAZENAS ir Clevelando latvių vyrų choras TEVZEME.

Clevelando lietuvių visuomenė yra prašoma skaitlingai dalyvauti ir tinkamai paminėti šiuos skaudžius įvykius. Prašoma kiek galima daugiau dalyvauti su tautiniais rūbais bei organizacijų uniformomis.

Minėjimą rengia Clevelando Pabaltiečių Komitetas, kurį sudaro ALT Clevelando skyrius, Clevelando Latvių Sąjunga ir Ohio Estų Taryba.

• Vs Petras Molis, Lietuvių Skautų Sąjungos tarybos pirmininkas, birželio 13 d. atvyksta į Clevelandą ir drauge su kitais skautijos vadovais apžiūrės vietovę prie Kent, kur 1988 metais įvyks Lietuvių Skautų Sąjungos rengiama tautinė stovykla.

• Vija Bublytė, inž. Romualdo ir Ingridos Bublių duktė š. m. birželio 4 d. baigė Notre Dame Academy ir šį rudenį pradės studijas Layola University of Chicago.

• Vacys ir Barbara Petkai, Lakeline, Ohio, Dirvai paremti atsiuntė 13 dol. Ačiū.

• Aleksandras ir Rima Petrauskai, Rocky River, Ohio Dirvai paremti atsiuntė 13 dol. Ačiū.

• Clevelando jūrų skautų Klaipėdos vietininkija, per R. Aukštuolį ir Ed. Klimą, dalindama Kaziuko mugės pelną, Dirvai paremti atsiuntė 18.60 dol. Ačiū.

STIPENDIJŲ REIKALU

Clevelando lietuvių komitetas remti Kent State Universiteto Lituanistikos Programai praneša, kad lituanistikos stipendijų fonde yra \$46,150 sumos ir \$6,071 nuosimčių. Tad iš šių nuosimčių bus skiriamos dvi stipendijos.

1. Rudenį 1987 m. Pilna stipendija universiteto studijas baigusiam-siai, kuris-kuri ruošis magistro laipsniui ar rašys disertaciją daktaro laipsniui išgyti savo darbus grindžiant lietuviška tematika. Lietuvių kalbos mokėjimas raštu ir žodžiu yra būtinas. Stipendininkas-kė privalo dirbti

Kapų puošimo dieną, gegužės 26 d. ALT S-gos Clevelando skyriaus nariai padėjo vainiką Visų Sielų kapinių mauzoliejuje prie Lietuvos Respublikos prezidento Antano Smetonos kapo.
V. Bacevičiaus nuotr.

nemažiau kaip 15 valandų per savaitę Kent State Universiteto bibliotekos lituanistikos skyriuje, kuriame šiuo metu yra 12,000 kataloguotų knygų.

2. Rudenį 1986 m. Dalinė \$1,000 stipendija — bakalauro laipsnio siekiant srityje, susijusia su lituanistika (pvz. istorija, geografija, literatūra ir kt.). Lietuvių kalbos mokėjimas raštu ir žodžiu yra būtinas. Stipendininkas-kė priv a l o dirbti nemažiau 10 valandų per savaitę Kent State Universiteto bibliotekos lituanistikos skyriuje. Stipendija bus atnaujinama kasmet per ketverius metus studentui-tei išlaikant akademinius universiteto reikalavimus.

Vasaros tyrinėjimų programa tebeveiks ir šią vasarą. Bus skiriama viena stipendija dviejų savaitių moksliniam darbui arba dvi vienos savaitės stipendijos. Patalpa ir valgis parūpinamas universiteto. Užsiregistruot prieš vasaros atostogas. Šiomis stipendijomis jau yra pasinaudoję šie asmenys: prof. Bronius Vaškelis (1982 m.) ir Viktoras Nakas (1983 m.).

Be to, jaunimas, kuris iš anksto užsiregistruos per Kent State Universitetą, galės gauti iki 6 valandų semestrinių įskaitų (kredi-

SVEIKINIMAI

IŠ

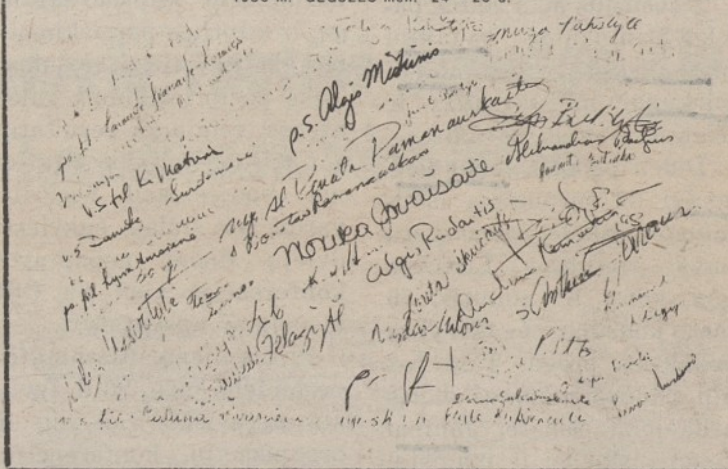
SKAUTIŠKŲ SUSITIKTUVIŲ !

AUKŠTAITIJOJE ,

„ ANYKŠČIŲ ŠILELYJE ”

1986 m. GEGUŽĖS mėn. 24 - 26 d.

Dirvai atsiųstas sveikinimas iš prityrusių skaučių ir skautų susitiktuvų Beaumont stovyklavietėje, Ohio. š. m. gegužės 24-26 d. Vadovavo ps. Laimutė Švarcaitė-Kormos ir s. Donatas Ramanauskas.

ty) Lietuvių Jaunimo Sąjungos Lituanistikos Vasaros Seminare Loyola of the Lake prie Akron-Kent.

Be minėtų stipendijų, Kent State Universitete galima išgyti lietuvių kalbos kursu 14 valandų semestrinių įskaitų (dėstytojas Pranas Joga, egzaminatorius prof. dr. A. Klimas) ir 32 semestrinių valandų Lituanistinių studijų pažymėjimą.

Pažymėtina, kad Kent State Universiteto Lituanistikos Archyvuose šiuo metu jau yra 12,000 kataloguotų knygų ir dar 6,000 yra ruošiamas katalogavimui. Pats Kent State Universitetas jau yra išleidęs daugiau kaip \$200,000: \$100,000 Lituanistiniam archyviui ir \$100,000 Lituanistinei programai. Tad lietuvių parama šiam tikslui yra labai pozityvi ir reikšminga.

Visų stipendijų reikalu kreiptis į Dr. H. Hochhauser, Lithuanian Program,

Director, Ethnic Heritage Program, 314 Satterfield Hall, Kent State University, Kent, Ohio 44242.

Clevelando lietuvių komitetas remti Kent State Universiteto lituanistikos programai
Dr. Viktoras Stankus, pirmininkas

Dr. H. Hochhauser
Director
Ethnic Heritage Program

Gegužės 24 d. Clevelande susituokė Julija Staniškytė ir Gintautas Gaška. Vidury jaunieji tarp pamergių ir pabrolių. Sutuokė kun. A. Saulaitis, S. J.

APDRAUDOS reikalais geriausius patarimus gausite kreipdamiesi į OBELENIŲ apdraudos įstaigą — 6181 Mayfield Hts., Ohio 44124. Skambinti ZENONUI arba SAULIUI (216) 442-6810.

DIRVA

PADĖKA

A. L. T. S-gos 19-tajam seimui, kuris įvyko š. m. gegužės mėn. 24-25 d. d. Los. Angeles, Calif., sėkmingai praėjus, noriu išreikšti gilią padėką Los Angeles Tautinės S-gos skyrini ir skyriaus energingajai pirmininkei Rūtai Sakienei už puikų seimo surengimą ir už nuoširdų ir malonų atstovų bei svečių priėmimą savo rezidencijoje.

Gili padėka gerb. prel. kun. J. Kučingiui už atlaikytas iškilmingas šv. Mišias, už prasmingą ir turiningą pamokslą bei invokaciją seimo atidaryme.

Nuoširdžiai dėkoju Lietuvos gen. kons. A. Simučiui su Ponia, Lietuvos gen. garbės kons. Vyt. Čekanauskui su Ponia ir Vliko pirminkui dr. K. Bobeliui su Ponia už dalyvavimą iškilmingame seimo atidaryme ir už tartus sveikinimo žodžius. Jūsų dalyvavimas prisidėjo prie seimo iškilmingumo ir pasisekimo.

Nuoširdus ačiū seimo paskaitininkams Vytautui Meškauskui ir inž. Jonui Jurkūnui už aktualias ir džiamesio vertas paskaitas.

Dideli padėka Jonui Petroniui už surengimą iškilmingo banketo, kurio metu buvo pagerbtas Lietuvos gen. kons. A. Simutis, 50 metų konsularinės tarnybos sukakties proga. Taip pat gili padėka meninės dalies atlikėjoms solistei Janinai Čekanauskienei ir pianistei Raimundai Apeikytei. Nepamiršamas įspūdis paliko ir parapijos choro giedojimas iškilmingų šv. Mišių metu, talkinant solistams J. Čekanauskienei, R. Dabšiui ir A. Polikaičiui, vargonais palydint komp. Br. Budriūnui. Ačiū Jums.

Dideli padėka priklauso ir parapijos klebonui kun. dr. A. Olšauskui už sukalbėtą invokaciją bankete. Ačiū Dainai Petronytei už

sklandžiai pravestą banketo programą.

Gili padėka visiems sveikinusiems seimą žodžiu ir raštu. Darbo prezidiumui, sekretoriatui ir spaudos atstovams.

Ačiū visiems seimo atstovams ir svečiams, kurie gausiu atsilankymu ir aktyviu dalyvavimu Tautinės Sąjungos aktualių problemų sprendime prisidėjote prie seimo pasisekimo.

Dar kartą visiems nuoširdus ačiū.

Iki pasimatymo sekančiame seime!

Dr. Leonas Kriaučeliūnas

A. L. T. S-gos
pirmininkas

SUDERINKIME VEIKLĄ PRIEŠ OSI IR KGB

OSI įstaiga vis stipriau tempia kilpą ant Rytų Europos kilmės etninių bendruomenių kaklo. Kad pajėgtume atsverti OSI-KGB rėmėjų Amerikoje įtaką, turime skubiai suorganizuoti pabaltiečių, lenkų ir ukrainiečių stiprią sąjungą, ir stipriais pareiškimais bei akcija išeiti į viešumą. Toks pasipriešinimas galės atnešti teigiamų rezultatų.

Coalition for Constitutional Justice and Security vardu aš siūlau sukviesti dviejų dienų nepaprastą konferenciją vien tik OSI klausimui apsvarstyti.

Pirmą dieną, Washington birželio mėn. 20 d. įvyksta lietuviškų veiksmų ir organizacijų konferencija, kurioje suderintume savo nusistatymus, suformuluotume pasiūlymus, kuriuos pateiktume kitą dieną įvyksiančiai pabaltiečių, lenkų ir ukrainiečių konferencijai. Pirmos dienos konferencijoje turėtų dalyvauti ALT, JAV LB, Lietuvos Vyčiai, PLB ir VLIK.

Antrą dieną dalyvautų: ietuvų — pirmosios dienos dalyviai; Estų — Estonian National Council; Latvių —

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos seimui pirmininkavę: inž. Antanas Mažeika, Vytautas Abraitis ir Stasys Briedis.

American Latvian Association; Lenkų — Polish American Congress ir Pomost; Ukrainiečių — Ukrainian Congress Committee, Uk. Natl. Assoc. ir Koalicinės organizacijos — Pasaulinė Baltų Santarvė, BALF, JBANK.

Mūsų siūlymas, kad konferencijoje dalyvautų tik organizacijų pirmininkai arba pilnus įgaliojimus turį jų pavaduotojai, galį daryti sprendimus.

OSI savo pragaištingą veiklą stiprina ir plečia: deportacijoms areštuojami pabaltiečiai, kišamasi į Austrijos vidaus reikalus, OSI diriguojanti grupė deda dideles pastangas nuo mūsų atskirti Polish American Congress, kad savo pusėje turėtų nors vieną etninę bendruomenę. Tuo tarpu p. Mazewski laikosi, bet jei mes vieningai neveiksime, galime jo netekti.

Čia pateiktas projektas atviras pastaboms, pataisoms, naujiems pasiūlymams. Veikti turime skubiai. Prašau iki birželio 12 d. pareikšti tuo reikalu savo nuomonę. Gavęs lietuvių atsakymus, kontaktuosiu latvius, estus, lenkus ir ukrainiečius.

Antanas Mažeika
CCJS Pirmininkas
P. O. Box 29657
Los Angeles, Ca, 90029.

• **Dirvos novelės konkursui** gautos šios novelės: Našlaitės — "Kontrastai", Amarilio — "Kardinolas" ir Gervės — "Žaliasis takelis". Galutinas terminas rankraščiams atsiųsti — š. m. birželio 15 d. Premija 600 dol. Mecenatas — Simas Kašielionis.

• **Lietuvos gen. konsulas Vaclovas Kleiza** gegužės 21 d. susitiko su jaunimo organizacijų atstovais. Susitikimo tikslas buvo arčiau supažindinti jaunimą su konsulato veikla ir pasitarti dėl glaudesnių ryšių tarp konsulato ir jaunimo organizacijų ateityje. Jame da-

lyvavo ateitininkų, Lietuvos vyčių, neolituanų ir skautų atstovai.

• **Septintasis teatro festivalis** įvyks šį rudenį Padėkos dienos savaitgalyje, Jaunimo Centre, Chiacgoje. JAV LB Kultūros taryba kviečia teatro vienetus šiam įvykiui ruoštis. Artimoj ateity bus paskelbtos smulkesnės informacijos.

• **Jonas Glemža**, Lietuvos kooperacijos kūrėjas ir Pienocentro steigėjas, pirmininkas ir vyr. direktorius ateinančių metų vasario mėn. 1 d. švenčia savo šimtąjį gimtadienį. Yra rengiamas jam bendras pasveikinimas-adresas. Visi Pienocentro bei Lietuvos kooperatinių pieno perdirbimo bendrovių bendradarbiai, kurie norėtų šiame pasveikinime dalyvauti, praneškite savo adresus: Jonas Daugėla, 27 Ocean Crest Dr., Ormond Beach, Fla. 32074.

• **Jonas ir Anelė Gumbelevičiai** papildė savo įnašą Vilties draugijoje, atsiųdami 100 dol. Ačiū.

• **Matilda Marcinkienė**, Chicagoje, įstojo į Vilties draugiją su įnašu 100 dol. Sveikiname.

• **Antanas ir Aniceta Januškaitė** papildė savo įnašą Vilties draugijoje, atsiųdami 50 dol. Ačiū.

• **Veronika Lenkevičienė**, Chicagoje, padidino savo įnašą Vilties draugijoje, atsiųsdama 50 dol. Ačiū.

• **Albertas ir Elena Mišūnai**, Detroite, užprenumeravo Dirvą gimtadienio proga savo dukrai Ramutei E. Brown, Capac, Mich. Sveikiname naują skaitytoją.

• **J. Norvaiša-Girinis**, Kanadoje, užprenumeravo Dirvą savo sūnui Šarūnui Norvaišai, Sharun, Mass. Sveikiname naują skaitytoją.

• **Stefanija Ilgūnienė** mirė š. m. gegužės 29 d. Vil-

niuje, sulaukusi 91 m. amžiaus.

Liko sūnus vs Stasys Ilgūnas su šeima Rochestery, N. Y. ir Lietuvoje sūnus Petras ir duktė Jadvyga bei kiti giminės.

• **Dr. A. Baltrukėnas**, Dania, Fl., Dirvai paremti atsiuntė 13 dol. Ačiū.

• **Irena Budreckienė**, Chicagoje, atnaujindama Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 20 dol. Ačiū.

• **Birutė Bacevičius**, Warren, Mich., Dirvai paremti atsiuntė 13 dol. Ačiū.

• **Simo Kudirkos šaulių kuopa** New Yorke, norėdama įprasminti Lietuvos krikšto 600 metų sukaktį, skelbia romano ar novelių rinkinio konkursą. Premija 1000 dol. Rankraščius iki 1987 m. birželio 1 d. siųsti: K. Miklui, 71 Farmers Ave., Plainview, N. Y. 11803.

BOSTON

BIRŽELIO MINĖJIMAS

LB Bostono apylinkės valdyba praneša, kad Baisiojo Birželio įvykių minėjimas Bostone įvyks š. m. birželio 15 d. su sekančia programa ir tvarka:

1. 10:15 iškilmingos paimaldos šv. Petro bažnyčioje, So. Bostone. Organizacijos kviečiamos dalyvauti su vėliavomis.

2. Po šv. Mišių seka minėjimas bažnyčios salėje.

3. Kalbėtojai **Rasa Razgaitienė** iš New Yorke ir adv. Povilas Žumbakis iš Chicagos.

4. Povilo Žumbakio parašytos knygos "Soviet Evidence in North American Courts" pristatymas.

5. Meninę programą atlieka skautai ir skautės.

6. Vaisės.

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

Mano mylimai ir ilgametei draugei

MARELEI

ŠMULKŠTYTEI-PETRAUSKIENEI

Lietuvoje mirus, reiškiau nuoširdžiausią užuojautą jos broliui adv. LIUDUI ŠMULKŠ-

ČIUI, dr. ŠMULKŠTIENEI ir Velionės gi-

minėm.

Alė Santvarienė su vyru